ÖZGÜR BACAKSIZ

DELİ ÇOCUĞUN GÜNCESİ

"Büyümemde, delirmemde, yalnızlığımda emeği geçen herkesin gözlerinden öperim"

DESTEK

DESTEK DENEME

ÖZGÜR BACAKSIZ

DELİ ÇOCUĞUN GÜNCESİ

DESTEK YAYINLARI: 410
EDEBİYAT: 127

DELİ ÇOCUĞUN GÜNCESİ / ÖZGÜR BACAKSIZ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Editör: Devrim Yalkut

Kapak Tasarım: İlknur Muştu

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Destek Yayınları: Ocak 2014
Yayıncı Sertifika No: 13226

ISBN 978-605-4994-07-6

© Destek Yayınları
İnönü Cad. 33/4 Gümüşsuyu Beyoğlu / İstanbul
Tel:(0212) 252 22 42
Fax:(0212) 252 22 43
www.destekyayinlari.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/ DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

Pasifik Ofset Ltd.Şti.
Sertifika No : 12027
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No:3/1
Baha İş Merkezi A Blok Kat.2 34310
Haramidere İSTANBUL / TURKEY
Tel: 0 212 412 17 00

ÖZGÜR BACAKSIZ

DELİ ÇOCUĞUN GÜNCESİ

Bu kitaptaki tüm düşünceler, bilgiler ve paragraflar bir anlık yıkım, refleks, dürtü, acı, endişe sonucunda yıllar önce derlenip toparlanmıştır. Bazı olayların, travmaların, kayıpların etkisini azaltacak en etkili iksir, rasgele kâğıda dökülen yazılardır. Bu yazılar ki; bir hayatın bekçileri, tecrübeleri, demirbaş misafirleri...

Bir tutam delilikti benimkisi, tüm yaşanmışlıklara inat.

8 Eylül 2009

GİRİŞ

Ortaokuldaydım, matematikten hiç anlamazdım, bir gün yapabileceğim sorular çıkmıştı. Testten 94 almıştım sanırım, matematik tarihindeki en yüksek notumdu benim aslında, gururlanmıştım, gerilmiştim, başım dikti. O zamanlar bize bu testleri verip ailemize götürmemizi, imzalatmamızı isterlerdi. Ben de mutlu bir halde eve gittim, testi babama gösterdim, "94 aldım baba!" dedim.

"Oğlum geriye kalan 6 puana ne oldu?" dedi.

Sonra daha çok nefret ettim matematikten, hevesim kalmadı.

Öyleydi işte.

Matematikten Mahrum Kalanlar Derneği

Küçükken ilkokula gittiğim dönemlerde babam tarafından sürekli geri zekâlı lafıyla dürtülürdüm. Nedeni basitti aslında, matematikten anlamamam. Babam bir eğitimciydi, her zaman fazlasını isterdi. Bende de fazlasını verecek beyin yoktu. Çarpım tablosunu bile yıllar sonra ezberleyen bir insandım, kafamı problemlerden çok platonik aşkıma verirdim. Normaldi, hiç üstüne düşmezdim kesirli sayıların, dört işlemlerin. Aklım hep başka yerdeydi, dalardım başka şeylere. Şimdi diyorum ki, iyi ki anlamamışım matematikten, hiç işime yaramadı. Engel bile olmadı Platon'u okumama, Nietzsche'yi anlamama, iyi şeyler yapmama, yazmama, çizmeme... Hiçbir şeye engel olmadı, matematik fazla bir şey değilmiş, zaten öğrenseydim de sürekli bilmediğim yanları çıkacaktı, üzülecektim...

Hayatımın geri kalan kısmını matematiksiz geçirmiştim, mutluydum... Belki de matematiği anladıktan sonra başka dünyalarda olacaktım, daha zeki bir dünya, daha zeki insanlar arasında... Bunları istemediğim için mutluydum, Tanrı bana bir fırsat sundu ve matematikten yıllarca anlamadım... Güzel bir fırsattı... Farklı büyüdüm, farklı işlere girdim, farklı şeyleri okudum, farklı insanlar arasındaydım. Her şey istediğim gibiydi... Farklı olmak istedim. Sınırlamadı hayatımı matematik.

Belki de onu anlayanlara özel bir dünyaydı matematik, bize göre değildi. Bizim farklı bir dünyamız vardı, birilerine göre aptalların dünyası ama diğerlerine göre her şeyden uzak bir dünya, saf bir dünya.

Öyle ideal, amaç, hedef geç onları evlat geç. Önce ezileceksin, hırslarının kurbanı olacaksın, kıskançlık, doyumsuzluk derken başkalarını ezeceksin. Yani anlıyor musun evlat işte insan budur, insan aşağılık bir varlıktır ve hepimizde bu aşağılıktan bir tutam vardır. Şimdi sok o mantığını cebine.

İnsan Her Duyguya Muhtaçtır, Alışıktır

İnsanın hamurunda vardır her şeye alışması, doğuştan başlar bu süreç. Doğum günü pastalarıyla mutlu olan, gençlik yıllarında aşk acısı çeken, biraz daha ileriki dönemlerde maddi sıkıntıya giren insan bu aralıklarda bin bir türlü duygunun tadına bakar. Çocuklukta içimizde oluşan mutluluk yerini zamanla karamsarlık ve düşünceyle çekilen sancıya bırakır.

Kötü bir şey midir duygu yoğunluğu? Kötü bir şey midir insanın her şeye alışması? Kötü bir şey midir gidenlerin arkasından bakmak?

İnsan aldıklarıyla, çektikleriyle, yaşadıklarıyla deneyimli olur, gürültülü tepkileri zamanla yerini tepkisizliğe bırakır. Dinginleşir, alışır insan. Vakti zamanında bünyede “Yuh!” tepkisi yaratan bir olay, ileride gayet normal olarak karşılanır. İnsanın beyninde *unutmak* gibi bir kavram olduğu sürece insan her duygunun altından kalkar, her duygunun boyunduruğundan kurtulur, her duygunun boşluğuna alışır. Kendisi buna *alışamadım* dese de kalp ve beyinde o artık her şeye alışmıştır. Bu bir bağışıklık gibi hayat boyu devam eder.

Dostoyevski’nin de dediği gibi, “İnsan, her şeye alışan bir yaratıktır.”

Asla iyileşmeyecek çocukluk yaraları vardır, her zaman hayatınızın bir köşesinde duruyorlardır. Görmez, dokunamazsınız... O yaralar hâlâ içinizdedir.

- **Hayvanları çok seven çocuğun civcivini kediye kaptırması.**
- **Salıncakta son sürat sallanırken önümüzden geçen elemana çarpmak, ahını üzerinden kolay kolay atamamak.**

- **İlkokulda yediğimiz unutulmaz tokat.**
- **Bizim için en önemli olan kırmızı kalemin kaybolması.**
- **Hastalandığımızda akan anne gözyaşları.**
- **Kışın soğuğunda kötü bir montla okula gitmek.**
- **Platonik aşk yaşadığımız insanların başka insanlara bakması.**
- **Kaş yarılmaları.**
- **Haksız yenilen baba dayağı.**

Bu ve buna benzer olayların artık tıbben çözülmesi mucizedir. Erikson'a göre asla tamamlanamayacak bir yanınızdır ve anınızdır bunlar, kişiliğinizdeki eksik yandır. Geçmeyecek şeylerdir. Hatırlandıkça, geçmez...

Bir Düşün Başlangıcı, Bir Düşün Bitişidir

Çok iyi hatırlarım o günleri, çocukluğumda kurumuş bir kaktüs vardı balkonumuzda. Sulardım onu her gün, iyi bakardım ona tekrardan yeşermesi için, ama her sabah uyandığımda onu buğday sarısı gördüğümde içimi acıtırdı. Çocukluk umuduydu bu, belki bir bitki olduğunu bile bilmiyordum o zamanlar. Ama istediğim tek şey onun tekrardan yeşermeseydi. Aylar geçtikçe çıplak ayakla balkona gidişim ve onu yeşermeden görmek hayal kırıklığıydı benim için. Çocuktum, umudumu hissediyordum, o yeşerecekti. Belki konuşamıyordum ama biliyordum, buğday sarısına inat, yeşil gözlerimin umudu onu yemyeşil yapacaktı, toprağa teslim olmayacaktı, yeşerecekti.

Ve bir gün onun yavaş yavaş yeşerdiğini gördüm, her gün çok az yeşeriyordu. Bu azlık beni fazla mutlu etmiyordu, çünkü ben bu azlığın umudumun başlangıcı, müjdesi olduğunu bilmiyordum. Bir gün balkona çıktığımda o yemyeşildi, kırmızı bir çiçeği vardı. Çiçeğine elimi attığında dikeni parmağımı kanatmıştı. İlk defa kaktüs acısını hissetmiştim... Çok ağlamıştım, çünkü o benim her sabah uyandığımda çocukluk duygularımın arkadaşıydı. O günden sonra kaktüse bir daha bakmadım, korkmuştum.

Ve yıllar sonra biraz da olsa anlamıştım bu karmaşık duyguyu, *umut bir düşün başlangıcı, aynı zamanda bir düşün bitişiydi*. Hayatın kuralıydı bu, sevmek bazen insanın canını yakıyordu...

Bilinmeyen Müzikler, Bilinmeyen İnsanlar, Bilinmeyen Rüyalar Lazım Bazen İnsanoğluna

Bir istasyona gidip buralardan kaçabilirim, sonra siktir olup gidebilirim. Daha acı çekeceğim bir yere, belki daha huzurlu olacağım bir yere. Yorgun gözlerle tüm şehri izleyebilirim. Sonra bir yerlere yerleşip, kahpe menfaatlerden, sahte toplumdan uzaklaşabilirim. Yeni bir hayata başlayabilirdim, şanslı olabilirdim, iyi insanlarla tanışabilirdim. Belki güzel bir insanla tanışabilirdim.

Belki birini severdim, belki birinden nefret ederdim, zaman geçerdi. Birlikte bolca zaman geçirebilirdik; nefret veya aşkla, ama zaman geçerdi. Belki kavga ederdim insanlarla, sonra rahatlardım. Deniz kenarına giderdim şarabımı alıp, dalgalarla konuşabilirdim. Gecenin en hüzünlü saatinde uyanıp tüm gelmişime geçmişime sövebilirim. Seçimlerimi, kaybettiklerimi düşünebilirim. Gecenin bir yarısı balkonda bir sigara tüttürür sessiz çığlığımı tüm sokaklara yollayabilirim. Yapayalnız kalıp çocukluğumu düşünebilirdim, kendimden tiksinip kafamı duvarlara vurabilirdim. Sonra güneş açabilirdi, *ama ben ama ben ama ben! Ben var ya ben!* Geldiğim yeri özlerdim, her şeyi görürdüm o güneşten sonra! Doğduğum yeri, memleketimi, çocukluğumu, düşlerimin rengini.

Belki suçum ve günahım bu benim, bir yere gidemeyeceğim biliyorum, burada kalacağım tam nefes aldığım yerde...

Bizler bozuk para gibi tükenen ömrümüzde her acıya sabrını bariyer yapan sefiller, çok ağlayan ama çok yaşayamayan, her çukurda düşen, hep ilk durakta inen o yolcular. Yüreğinde hep paslı kapıları açan bizler, körelmiş hayatlarında bir köpek gibi sürünen bizler!

Kendi çınar ağacına gölgelik yapan, amaçsız yaşayan bizler... Hangi sevgi sözcüğünü söylesek yalnızlıktı, hangi zamana sitem ettiysek o hayattı. Büyük bir utanç duymadan bir şeyler anlatamayan, acı çekmeden yazamayan bizler, hiç yaşamadık, yaşıyor gibi yaptık. Bir tükenişe sizleri ortak etmeyen bizler, umudunu yarınsız yarınlara saklayan insanlar!...

Ve bizler bu oyunun bedelini kana kana ödeyen, kemik iliğine kadar ıstıraplarla yaşayan, minyatür bir hayatta hiçliğe koşan bizler, fedakarlığını ve merhametini gözyaşlarına armağan eden bizler, hiç yaşamadık!...

Talihsiz Şövalyeler

Olan oldu, kendimizi tanımadan bilginin peşinde koştuk. Duyguların, insanların ve dahasının. Sonra geçti o mevzular tabii. Zaman geçti, insanlar geçti, dalgalar geçti. Kendimi bütünüyle her şeyden arındırdığımda canım çok acımıştı. İyileşmeyen bir yaranın kabuğunun aniden kalkması gibi acı ve hızlı... Zamanla kendi varlığımızda kalmak istedik, varoluşçu olduk, zararsız olduk, girmedik kalabalıklara. Dokunmadık, kırmadık, çektik tüm bakışlardan ruhumuzu. Bakmadık aynalara, aynalardaki yansımalara. Bir resmin içinde sıkışıp kaldık. Dışarıdan baktıklarında tablodan farksız kalırdık. Yine de hayran olurlardı bize, bir yazarın dediği gibi, "İnsanlar her zaman kendilerine en yabancı olan şeye hayran olurlar." Biz de böyleydik.

Tek talihsizliğe uğradığımızda ilgi çekerdik. İnsanların dikkatini hep bu tür şeyler çekerdi. Biraz daha acı çekip talihsiz olduğumuzda acı duymaya başlarlardı, kimi merhamet ederdi, kimi uzaktan acımıza ortak olurdu. Bu da güzeldi tabii, yine de inanmak insanlara, yine de inanmak bir şeylere. En güzeli buydu...

Bizi birbirimize bağlayan en derindeki şeyleri hissedemezdik; o şeyler bizden kopartılıp alınmadıkları sürece hiç hissetmezdik. Kaçıp sığınılacak yer, bir başka yüzün içindeydi. İnsandan kaçıp bir yere sığınmak isterdik, giderken yarıda kalırdı ruhumuz.

Artık hiçbir şey kalmamıştı, dosdoğru giderek uzaklaşıyorduk. Yalnız gitmiyorduk, kendimizi de götürüyorduk. Her şeyin ıssızlığına ve sessizliğine, boşluğa giden meçhul bir yolculuk. Görünüşümüzden

kurtulmuştuk... Kuş yılandan nasıl korkarsa, biz de her türlü yansımadan böyle korkmuştuk.

Dünya duruyordu, geri adım atmak için her zaman çok geç kalmıştık.

Azizim,
deli söylüyor diye değil ama bil ki;
en büyük delilik, insanın kendi tımarhanesinden
kaçmasıdır.

* * *

Kendimi yalnız hissettiğimde güvende olduğumu hissetmişimdir hep. Yalnız adamlar yalnızken düşünür, bu anlar hep hoşuma gider. Bu anlarda daha özgür olduğumu, daha özgüven sahibi olduğumu kendi kendime hatırlatmışımdır hep. İnsanın kendinden kaçma sendromu tuhaf geliyordu bana. Gerçekte hiçbir şeyden kaçamayacak olan insan, neden yerini ve kendisini terk eder ki?

Neticede her kaçış kendini yakalamaz mı? Her yol kendine çıkmaz mı?

Yeter ki bir gece vakti kendinle yüzleşmeyi göze al. Kendinden kaçmak daha çok acı verir, bazı şeyleri geciktirir, yine de yol sana çıkar, düşündüğün şeye çıkar.

Artan dürtüler sel olur, daha çok akıntı verir. Modern dünyadaki ilk ruhsal ilaç, insanın aynaya ve kendine bakmasıdır. Kendi yerini ve tımarhanesini, yalnızlığını, gerçeklerini bilmesidir, deli olduğunu kabullenmesidir. Bunun dışındaki her kaçış yine kendini arayıştır.

Bazen insanın içinde itiraf edemeyeceği şeyler vardır,
ya da yüzleşemeyeceği şeyler.
Nereden geldiğini, ne zaman gittiklerini kendimiz bilemeyiz.
Unutmak isteyip de unutamadıklarımız, yaşamış olup da yaşadığımızı hissetmediğimiz, mantığımızın kabul etmediği, yaşamamış olmayı istediğimiz şeyler bunlar.
İnsanı durduk yere pişman eden şeyler.

Bir Şeyi Sahiplendikçe Onunla Çatışma Oranı da Artar

Çok seversin, hani öyle böyle değil, bildiğin sırılsıklam... Sevince, çok sevince ortaya çıkar bu durum.

Kaybetmek istemezsin, en lanetli rüyaları görürsün uğruna, dua edersin bir ömür beraber olmak için. Sevmek uğruna kendine hâkim olamazsın, zihnin ve duygularına hâkim olamazsın, daha çok sahiplenmek, daha çok bağlanmak, daha çok yakın olmak istersin. Sen istedikçe bir şeyler yolunda gitmez, ilişki rayından çıkar. Saçmalamaya başlarsın, hak iddia edersin, kıskanırsın. Sonra daha çok sahiplenmek istersin.

Artık kısırdöngü halini alır bu olay, yaptıkça kötü olur, kötü olduğunu gördükçe yaparsın. Onu ortadan kaldırmak istersin, ama yapamazsın. Her şeyiyle seni hissetmediğini düşünmek seni daha kötü yapar. Yapsan da yapmasan da işin içinden çıkılmaz bir sonuç ortaya çıkar.

Son anda kazandığın şey, sana boyun eğmiş bir sevgili ya da sana veda etmiş bir sevgili olur.

Şair de söylemiş zamanında: Çok sevmeyeceksin mesela. O daha az severse kırılırsın.

Yabancı bir iklimimiz vardı, gündüz hayatımızı kaybeder, gece tekrardan ava çıkardık...
Aramızdan bazıları gece yazardı, birkaçı gece ağlardı, kimisi gece aramızdan ayrılırdı.
Umutsuzca gidenler de bir o kadar çoktu.
Biraz uzaklaşırdık somut dünyadan, soyutluk bize hep iyi gelirdi... İyi nedenlerimiz vardı kaçmak için, bazılarına zarar vermemek için çok uzaklara kaçardık.
Zaman zaman başarılı olmakla birlikte, zaman zaman kendimizi yakardık...
Çemberin dışında farklı hayattı bizimkisi, artık önemi yoktu kozmosun, sezgilerin, duygusal alanların...

Koku Acıtmaz, Ancak Onun Kokusu Sizi Yaralar

Bizim için en güzel koku, bir zamanlar ipe asılı kokulu silgilerdi. Başka koku bilmezdik, okul çıkışı ter kokumuz ve boynumuzdaki silginin kokusu yeterdi bize. Zaman geçtikçe kokuların da çoğalacağına ve bin bir türlü olacağına şahit olduk. Her insanın üstümüzde bir koku bırakacağını gördük, yaşadık. Bir metroda, otobüste algıladığımız bir kokunun bir anda vurucu etkisi, geçmişe götürebiliyordu bizi.

Bazı kokuları insan üstünden atamaz, üstünden atsa da burnundan atamaz, burnundan atsa da anılarından atamaz. Bazı kokuların anlamı büyüktür, bazı kokuların keskinliği fazladır. Koku hafızanın en vurucu bölgesidir. Hüznü yoğunlaştıran duyu organıdır.

Kalabalıkta yolda yürürken bir zamanlar yanınızda olan sevdiğinizin kokusunun yanınızdan geçip gitmesi... Bu an çok kötüdür, çarpar bu koku sizi, acaba bir mağazaya mı daldı dersiniz? Bu kokuyu sadece o kullanırdı, nerde olabilir diye gözleriniz onu arar arar, kendinizden geçersiniz...

Bakışlar, sözler, yaşananlar bile unutulabilir belki ama koku daima hatırlanır. Koku hatırlandığı anda, unuttuğumuzu sandığımız şeylerin aslında hâlâ orda olduğunu görürsünüz.

Acıtan kısım da bundan sonra başlar...

Ne kadar sert ve agresif bir hayat sürersen sür, bir gün ılımlı ve sabırlı yaşamayı öğrenirsin.

Ne kadar kızgın ve sinirli bir hayat sürersen sür, bir gün soğukkanlılıkla yaşamayı öğrenirsin.

Bazı şeylere sabretmeyi bazı şeyleri kafaya takmamayı öğrenirsin.

Hayat öğretir, hayat bekletir, hayat uslandırır.

Kozmopolitik İnsanın Tesellisi

Kendimle konuşuyordum bir gece, çok duygusaldım, gözyaşlarım birikmişti.

"Ağlama!" dedim. "Ağlama sakın, bir damla gözyaşın senin kazanıp yitirdiğin her şeyden üstündür. Böyle birden yok oluyorsa her şey, bırak her şeyi, bırak dünyayla vedalaşmayı."

O gece anlamıştım aslında büyüklüğün ve gururun gitmesi, canın elden gitmesinden daha çok can yakardı. *"Her gün hangi hüzün geldiyse karşına, çaldıysa kapını ansızın, çıkacağı vardır demek ki!"* dedim. O günden sonra mühürlenmiş duyguların sığınağında geçirdim hayatımı. Bir battaniye sıcaklığı gibi duygularımı sıkıca sardım. İzin vermedim üşümeye.

Anlıyordum insanlar kadar kendimi de. Garip bir cilveydi bu, körü körüne inandığın, yapmak istediğin şeyleri yaptıktan sonra pişmanlık duymak, evet gerçekten garip bir cilveydi bu. Hepimizin hayatının bir anında mutlaka bulunan bir gerçekti bu. Başta önemsiz gibi gözüken bu gerçek, kaybedince değerli oluyordu.

Ama yine de teselli ederdim kendimi. Shakespeare'in dediği gibi:

"Yiğitçe alınmış bir yara, soylu bir yara, onurun ve soyluluğun nişanıdır."

Her şey devam ederken delirebilirsin, sitem edebilirsin, varoluşuna bela okuyabilirsin, yanı başında olanları anlamayabilirsin, mutsuz kalabilirsin, ama son sahnede her şeyi geride bırakmalı insan, sokağa çıkmalı ve yoluna bakmalı yahut bir deniz yolculuğu düşünmeli, gemiyle kaçmalı, dalgaları izleyerek uzaklaşmalı.

Niye Ben de Bilmiyorum!

Küçüktüm bir ara, küçükmüşüm yani. Sonra büyümüşüm, büyütmüşler. Ama niye ben de bilmiyorum. Geçip gidiyor her anım, çoğu gidiyor, her saatte azı kalıyor. Geri kalan ömrümü de alan bir şeyler, birileri oluyor. Ama niye ben de bilmiyorum? Bu gece de yetmeyecek biliyorum. Varlığım, ruhum, insan olmak yetmiyor. Sözcükler, paragraflar yetmiyor. Niye ben de bilmiyorum?

Tüm düzeninize, aklınıza, hoşgörünüze, duygularınıza suskunluğumla haykırıyorum. Ama biliyorum bu da yetmeyecek. Nasılsa her gittiğim yerde kendimim. Siz olmayacağım.

Sakinim, durgunum. Geçiyorum içimdeki tüm şehirlerden, istasyonlara gidip ağıt yakıyorum. Çocukluk gülüşlerimden geçiyorum, sınırlarımı ziyaret ediyorum, içimdeki anlamsız konuşmaları dinliyorum.

Ama biliyorum bu da yetmeyecek, niye ben de bilmiyorum?

Yeryüzünde gözyaşı sınırsızdır, biliyorum. Ağlayacağım, bu bana yetecek. Ama niye ben de bilmiyorum?

Değişmek istemiyoruz, çünkü her değişim, mutluluk istikrarı için bir tehdit.
Ama bu risk denemeye değer, çünkü bunlar küçük şeyler...

* * *

Küçükken sofrada yemek sonrasında lades oynardık, özellikle annemin tavuk yaptığı günleri beklerdim, sevinç dolu bir heyecan vardı o oyunda. İki tavuk budunu yedikten sonra:

“Ladesim lades olsun mu?”

“Olsun.”

“Yerde ne var?”

“Nohut.”

“Gökte ne var?”

“Bulut.”

“Sen bunu kırk gün kırk gece unut.”

Bu söz üzerine, kemiği çekerek koparmak! Galiba hayatın en gerçekçi mutluluklarından biriydi. Sorarım size, büyük bir mutluluk değil mi bu küçük mutluluk? Ucuz bir pansiyonda duş yapmak, düşen düğmenizi tekrar dikmek, ayaklarınızı serin bir denize sokmak. Bir zamanlar yaptığın o kâğıttan gemiyi düşünmek. Büyük bir mutluluk değil midir bunlar? Önemli mevkileriniz, duyu organlarınız bunlara engel mi? Kafamızı derleyip toparlamamız gerekirken, evimiz derli toplu görünsün diye raflar satın alıyoruz, sonra kendi beynimiz ürün yerine geçiyor.

Asıl aradığımız şey “özgürlük” ama bunların en ucu küçük şeylerin hayata yansımasıyla başlar, düz ve komün yaşam varken en zor yaşamı

seçiyoruz. Yalnızlık ve bağımsızlık gereksinimi de buradan kaynaklanıyor. İnsan mutluluğunu beyninde değil, köşelerde arıyor.

Yüksek mutlulukları değil, size yaşama direnci veren o küçük mutlulukları düşünmeli.

Ömrünün en mutlu döneminden faydalanmazsan, hayat tarlan hep çorak kalır.

Küçük şeylere gülümsemeyi öğrenmeli.

Herkes kendi sihirbazlığını hayatının belirli anlarında gösterir, kimi kendisini kaybeder, kimi bir şapkaya saklanır, kimi düşlerine. İyi bir sihirbaz olma yolunda günden güne yeni numaraları öğrenirler...
Ama en iyi numaralarını asla açıklamazlar.

Bir de saklanamayanlar vardır, uluorta açıktadırlar, kalabalıklar arasında hemen kendilerini belli ederler. Rezil ederler kendilerini, şovlarını hiçbir zaman gerçekleştiremezler. Suçlu değiller, sadece şanssızlar.

Hayatta nelerin yıkılmasına dayanabileceğinizi bilmelisiniz ve neleri muhafaza etmeniz gerektiğine karar vermelisiniz. Bunun için yeri geldiğinde sihirbaz da olmalısınız...

Yaşam, Kendini Tanıma Yolculuğudur

Kendini az tanımak, kendini anlamamak, evrenin en yıkıcı gücüdür.

İnsanın en tehlikeli yanı kendini bilmemesidir. Kendini tanımadan özgürlüğe adım atan, yanı başından geçen kurt sürülerini de tanımaz. Zaman içinde yaşadığımız acı tatlı tüm tecrübeler insanı kendi ruhuyla tanıştırır. İnsan kendiyle tanıştığı sürece derinlere inmeyi de sever. Pişman olacağı işlere girişmez, ihtiyaçlarını, prensiplerini bilir. Ruhunu tanımayı göze alan başına gelecek olayları da tanıyabilir.

Bazen kolay olmasa da, acıtsa da insan kendi benliğini algılamak, hissetmek zorundadır. Çünkü mutluluk buna paralel gider, huzur bu kapının açılmasıyla karşımıza çıkar. Bir masada başkalarıyla otururken karşıdaki insan, daha yeni tanıdığınız bir insan yüzünüzü, kendinizi, benliğinizi sizden daha iyi tanıyabilir. Siz bunu geç de olsa fark ettiğinizde üzüntü duyarsınız.

Hep şöyle olmuştur: Kendimizi tanımadan insanları tanımaya çalışmışızdır, oysa insan kendini tanımadan başkasını tanıyamaz, kurtarıcı rolünü de üstlenemez.

Bir insan aynaya bakarak kendini ne kadar görürse, kendine bakarak da benliğini o kadar tanıyabilir. Algılarının, zevklerinin, sinirinin, yapabileceklerinin, yapamayacaklarının sınırını bilen insan, kendini tanıyan insandır.

Neyi tutsam, neye elimi atsam bir yerim kanadı, yırtıldı, imrenilecek bir yazgım oldu, zihnimde ve kalbimde kurduğum acının bileşkesinde her gece kalp çarpıntısıyla uyumaya çalıştım, yorgun bir köleyim artık, kalbi tarafından yorgunlukla cezalandırılmış bir köle. Çoktan vardım artık sessizliğin hazlarına, içimdeki gökyüzünün umutsuz bucaklarına. Şimdi dingin rıhtımlarda uzak ülkelerin, bilmediğim ülkelerin özlemini çekiyorum, çocuksu koşuşlarımı arkama alıp uzaklaşmak istiyorum.

Ruhumun içinde boğulan tüm hazlardan kaçıyorum, arzularımın salgınlık ürettiği tüm heyecanlardan uzaklaşıyorum, bezgin düşmüş bakışlarımdan ayrılıyorum.

Yine bir üzüntüden sonra doğacağım, bir köprünün altında uyanacağım.

Rahat Ol, İçindekilere Odaklan, İçindeki Mırıltıyı Dinle

Sen bir işe başladığında, hayatında önemli bir risk aldığında, bir şeyleri başarmaya çalıştığında karşında her zaman sevdiğin insanlar olacaktır. Sevdiklerin de dahil binlerce insan umudunu kırmaya çalışacak, seni çukura düşürecek, tehlikeleri sana anlatan insanlar olacaktır. Ayağına çelme takan yer pireleri, felaket haberlerini sana okuyan varlıklar olacaktır.

İşte tam burada başlıyor vites değiştirmek. Yokuş aşağı inmenin tam zamanı. Önce güzel bir çay iç, en güzel ceketini giy, aklından sil başka sesleri, aynaya bak gül kendine. En sevdiğin şarkıyı mırıldan.

Her şey en güzel şeyler farklılıkla gelir, sıradan olmak, sıradan seslere aldırmak sıradan insanların durumudur. Senin özünü ortaya çıkarmayan, özünü engelleyen her mekândan kaç. Kafanda ve hayalinde inşa ettiğin kuleyi yıkmak isteyenlerden uzaklaş.

Başkaları kendi yaşadıkları korkulardan senin de korkmanı bekler. Uzaklaş tüm korkulardan, insanın hayatı yaptığı seçimle belirlenir. Hırs yapmadan yavaş yavaş süzül...

Kimse, senin sorularını cevaplayamaz, cevaplamamalı. Eğer biri bunu yapmaya kalkarsa, oradan hızla kaç. Bu soruları sen cevaplamalısın.

Arada bir vites değiştir, özünü bul.

Bazen uygun bir kelimeyi bulmak için aylarca
bekleyebilirsin.
Bazen ufak bir şans için tüm şanssızlıkları
görebilirsin.
Bazen mutlu olmak için tüm mutsuzlukların
tadına bakabilirsin.
Bazen iyi bir an için kötü anlara razı olabilirsin.
Bazen bir kişi için yüzlercesine inanabilirsin.

Cam Kenarı Çocukları

Otobüsün camına yaslanan, dışarıya bakmayı seyreden hüzünbazlardık, ama yine de muavinin sunacağı krakerli, topkekli ikramla mutlu olacak tiplerdik, yeter ki ortada mutlu olunacak bir şeyler olsun. İçimizi kemiren şeyleri unutturan küçük şeyler de vardı. Yol boyunca mutlu olan, varınca içten içe ölmeye hazırlanan canlılardık artık, çünkü bizim için yolun bitimi ölümdü. Sevmezdik varmayı, bir cam kenarında devam etmek isterdik hayata.

Yıllar geçti, geçtikçe daha çok geçti. Umuda ve mutluluğa doğru sefere çıkan otobüsümüz yer yer sancılı duraklarda mola verse de biz kendisinden ve muavinden memnunduk. Bir ömür cam kenarında tek bırakılmak istemiştik ama nafile. Yaklaşıyorduk artık otogara, acının tam merkezine, kalbin yükünün arttığı, çekim gücünün fazlasıyla hissedildiği alana... Belki de anıların mezarındaydık...

Zaman biraz daha geçti, bir ses geldi ön taraftan.

Şoför bey konuştu: “Beyler vardık, geçmiş olsun.”

Belki de yeni bir ölümün başlangıcıydı bu, varmak ölümdü.

İstanbul’u Gözlüyorum, Gözlerim Açık

Bir gün sabahın erken saatlerinde metroya doğru yol alırken karşıma çıkan tüm insanların yüzlerine baktım. Özellikle çiftlerin, sevgililerin, eşlerin, sarmaş dolaş olanların. Onları hissetmeye, anlamaya çalıştım, sorgulamak istedim. Yüzlerinde sıkılmışlık hissi ve yaşama endişesi vardı çoğunun... Birbirlerinden sıkılan, birbirlerini dinlemeyen, bitse de gitsek havasında olan insanlardı bunlar. İçlerinde duygu adına, sevgi adına bir şey kalmamıştı sanki. Hazin bir sonbaharın yapraklarını üstlerinden döküyorlardı.

Erozyona uğrayan ikili ilişkileri İstanbul’da görmek her adım başı mümkündü. Nerdeyse haftanın tamamını beraber geçiren, utanmasalar aynı WC’ye bile girecek, her şeye doymuş, her şeyi bir günde yaşamış insanlar burada çoktu. Haliyle ayrılıklar da çoktu, yani burada aşklar her zaman çok fast food. Adım başı kavgalar, dövüşler, tekmeler, tokatlar... Çin malı ilişkiler ve sevgiler, piyasa bozuluyordu günden güne... Özlemin yerini artık yatak odaları, duygunun yerini menfaatler dolduruyordu. Cinselliğin anında devreye girdiği bir mekanizma artık AŞK olarak anılıyordu.

Burası İstanbul’du, burada ayrılıklar kolaydı, aşklar kolaydı. Eskisi gibi cezaevlerinden, demir parmaklıklardan sevmek, dokunmak yoktu. Gurbetten, uzaktan, özleyerek sevmek yoktu. Görüşmeden sevmek yoktu, burada görüşerek ayrılmak vardı. İnsan anlıyordu eskiden sevenleri, sevginin derinliğini...

Gelecek, gelecek olarak var olmuyor.
Gelecek, şu anın bir parçasıdır, örümcek ağının bir teli, bütünün bir parçasıdır.
Bu yaşamın ürkek, korkulu, hüzünlü anlarını bizden alan "gelecek" uğruna katlanmak, çırpınmak büyük bir çılgınlıktır, saçma sapan acıların bir parçasıdır.
Hayatı mahveden korkunç bir oyundur, kendi elimizle tasarladığınız şeytanın bir yapbozudur.

Tsubasa ile Büyüyen, Aşk Acısıyla Götü Başı Tutuşan, Hayata 1-0 Yenik Başlayan Kader Dostlarımdan Murat'a İsyanım

Bak oğlum Murat, ne oldu yani birilerinden ayrıldın diye? Hayatın neresinden hangi evresinden dönersen dön, kârdır. Bir gün nikâh masasından da kalksan, darbe de yesen, acı da çeksen, bu aşktan darbe de yesen dön evine. Dön oradan, uzaklaş oradan, insan ruhu yaptığı seçimle belirlenir. Dönmek koymaz da beklemek, ah beklemek yıkar adamı oğlum. Nietzsche'nin posbıyığına hak verirsin, ah ulan ümit işkence dersin.

Acı kaldığın yerdedir Murat'ım, huzur bıraktığın yerdedir. Sıcak külleri bırakacaksan uzaklaş oradan, kendini yakma. İnsanlar dikenli çalıdır diyorum sana! Yangın çıkarmayı, hayallerini yakmayı severler. Bu yüzden uzaklaş oradan...

Bilge ol, yabancı ol, yalnız ol, dağ başında çoban ol. Ama kendin ol, olmalısın.

Ağlama sakın! Gözyaşı kireçli bir salgıdır, azalmayı, kaçmayı seveceksin. Yarış atı gibi olacaksın, bayır bayır, çayır çayır gezeceksin. Gideceksin buralardan.

Ama tüm bunlara rağmen dinlemedi beni Murat. “Siktir git lan!” dedim.

Gitti, etkili bir siktirdi.

“Nedir Yalnızlık?”

“Başkalarını aramadan kendimizi yaralama hakkıdır, başkalarını yaralamadan kendimizi arama hakkıdır, iradeyi kuvvetlendiren bir güç, soğukkanlılığın dip noktası, sıkıcı bir bekleme odası, sis perdesini aralayan gerçek, zaman çarkına kafa tutma, acının aydınlık yüzü, kabuğun altındaki hassas deri.”

Benim Suçum Yok Anne, Ben Rimbaud Olmak İstedim

Karanlıkta batıp giden tayfalar gördüm, hazin hikâyelere daldım, sert dalgalar altında kaldım. Sebepsiz gidişler gördüm. Fırtınaların hükmettiği gecelerde usanmadım yalnızlıktan. Gözlerimi örttüm, her siyah gölgede yansımalarla can çekiştim. Kalbimin ve zihnimin küllerini hatıra bıraktım. Kimse bilmez aslında...

Kimse bilmez o gecelerde ne oldu, ağır taşlara çarptığımız geceleri kimse bilmez. İliklerimize kadar çektiğimiz o taze acıyı. Engin karanlıklarda yuvarlanıp giderken durduramazdı kimse. Kitapların sayfalarını koparıp gözyaşlarımızı sildiğimiz günleri kimse bilmez. Kayığı düştüğünde her yavan dalganın ağzında bir lokma olmak, uçurum ikliminde yaşamak ah!

Ah! Hepsi gitti. Şu kasvetli hikâye benimdi, ama helak oldu hepsi.

O dipsiz nehirlerden durgun denizlere çıktık sevgili anacığım! Seferlere çıkıyorum gülerek, okyanuslara başkaldırıyorum. Tüm kaybolmuşlar adına, tüm yaşamamışlar adına!

Yalnızlığın coğrafyası yok.
Ama insan sevdiklerinden oluşan kozasını geride bırakıp yabancı olarak damgalandığı bir yerlerde oldu mu, yalnızlığın kokusuna karşı daha bir keskinleşiyor burnu. İçinizdeki kelebeğin ağıt yakarak gövdenizde dolaşması acının en stratejik yöntemi, bir günlük acı, ama dünyaya bedel.

Bakmak ve Sevmek Arasındaki Yakın İlişki

Bir şeye çok baktığın zaman illa ki onu sevecek bir tarafı da görürsün, bir şeylerden gözünü ayırmadığında o şeyden kolay kolay nefret edemezsin. O şeyi küçük göremezsin, görmezden gelemezsin, o hep oradadır. Çünkü artık gözler kalp görevi görür. Kalbin gördüğünü yok saymak ölümcül bir hamledir.

İlkokulda herkesin âşık olduğu, daha doğrusu herkesin sadece bakışarak âşık olduğu insanlar vardı. O zamanlar sevmenin bakışarak olduğunu, bakışarak hissedildiğini anlardık. Bir bakışın rüyalarımıza, düşüncelerimize, çocukluk anılarımıza gireceğini nereden bilirdik? Okulda binlerce mavi önlüklü çocuk arasında sevdiğini görmek, teneffüsün kalabalık ortamında birbirine bakmak ve kalp atışını sonlandıramamak en güzel heyecanlardan biriydi. Şimdi moda olan kesişmek gibi değildi, tamamen karın gıdıklardı, bu heyecan hiç bitmezdi. Kimse inandıramazdı bizi bakmanın kötü bir şey olduğuna... Hiç bıkkınlık vermezdi, sıkılmazdık. Bakmak hayattı, bizim için teneffüsteki beslenme çantası kadar değerliydi.

Büyüdük, bakışmalar devam etti, sokak aralarında, üniversitede, bir kafede kahve içerken... Kimileri bunun adını artık kesişmek koydu. Sevgiler eskisi gibi olmadı, bakışmalar önemini kaybetti. Kimileri de bakışmayı hiç kaybetmedi, ömür boyu hep baktılar... İnandılar buna.

Kaybetmediğiniz, hâlâ bakıştığınız bir zat varsa, bakın ona gözünüz gibi... Her şeyden daha saf, daha gerçekçidir o. Gerçekten bakmak, masumca bakmak dünyanın en güzel hissidir.

Şimdi romantizm üzerine güzel denemelerimiz var,
güzel sevgi hikayelerimiz var, anılarımız var, şimdi
olup biten, hızlı tükenen, artık açlık çekmeden kendisini
hemen doyuran aşklarımız var, doygunluktan öte
olmayan duygularımız var.
Sevmenin tehlikeye atıldığı günler geride kaldı,
tehlikeye zaman bile yok artık.
Bir zamanlar aşk tehlikenin kendisiydi, şimdi aşk için
hiçbir tehlike yok, çünkü artık kısa ömürlü.
Nedenler bitti, sonuçlar önem kazandı. İçgüdüler
duyguları deforme etti, öyle acıya eğilimli günler de
kalmadı. Güçsüz kaldı insan her yönden, sevgiden,
aşktan. Güzel nimetleri mahvetti insan, kader deyip
şimdi geçti köşesine.
Şimdi köşeye geçenlerin trajedisi sergileniyor.
Açık gözle bakmak mubah!

Çok Eskiden...

Eskiden sessizdik, yani bizim çevremiz fazla sakindi. Dostlarımız, komşularımız, insanlar huzuru hep sessizlikte bulurdu. Çok eskidendi bunlar, şimdi gürültü içindeyiz, beyinler gürültülü, sokaklar, ruhlar, inşaat gürültüleri, bağrışmalar, yüksek sesle konuşmalar, kendini belli etme çabası içindeki gereksiz böğürmeler, arabaların beygir kornaları, ses, ses, ses. O zamanlar az görüşürdük insanlarla, az mesaj verirlerdi bize, ya da az söz söylerlerdi, şimdi konuşma bombardımanına tutuyoruz tüm hayatımızı, fazla enerji, fazla iletişim. Sonuç: aşırı modernizm. Yani göte giren şemsiyenin artık orada takılı kalması, açılmaması. O eski zamanda yaşadığımız kültürden çekip aldılar, sonra kitle kültürüne serpiştirdiler. Ne oldu? Bireysellik gitti, özgürlük gitti.

Çok kötü bir döngü oldu, umutlarımız, planlarımız, ruhumuz uyuşmadı sonraki yaşamla, 20. yüzyılın dramatik evlatları olduk, yapabileceğimizi yapamadık çünkü. Şimdi neyleyim Sokrates'in tezini, More'un ütopyasını... Kıçımızda şemsiye var artık... Otoriter düzenin maskotu olmak, düşünce gücüne gem vuruyor. Bunları yazmaya engel olmuyor ama yazmadan öte de geçemiyor.

Şimdi yarattığımız bu düzenden kaçmak istiyoruz, sıyrılmak istiyoruz, propagandaların zehrinden kaçmak istiyoruz, ama sayımız fazla değil, az bir şeyiz. Hem kaçsan ne olacak? Şemsiye kıçta.

Hep o en sevdikleriniz kıyar size
İlkokulda en sevdiğiniz hoca size tokadı atar
İlk sevdiğiniz o insan kıyar size
En yakın dostunuz kıymıştır size sisli günlerde
En sevdiğiniz çiçeğin dikeni batmıştır
En sevdiğiniz meyvenin çürüklüğü kıymıştır size
En sevdiğiniz hayatlarınız, planlarınız, işleriniz kıymıştır size
En sevdiğiniz o ayakkabınız yırtılmıştır beklenmedik günde
En sevdiğiniz kokulu silginiz bitmiştir
Sabahları tam lazım olduğunda kullanmak istediğiniz o en güzel parfümünüz kıymıştır size
Okuduğunuz kitaplar kıymıştır size satır aralarında
Bazen cebinizdeki paranız kıymıştır size
Delik çorabınız kıymıştır size karizmanın sarsıldığı günlerde
Tuttuğunuz takım kıymıştır size en heyecanlı maçta
Hep o beklenmedikler kıymıştır size hayatta

Öyledir, size o hep sevdikleriniz, sevdiğiniz şeyler kıymıştır. Size kıyanlar kötü şeyler değildi, size kıyanlar sizin hep sevdiklerinizdi, içinizdekilerdi...

Ayrılıklarla Yaşama Sanatı

Düşünmüştüm, tüm zorlukların ve çetrefilli yolların, acıların gizem dolu kapıları açtığına. İnanmıştım buna. Boğulma korkusunu bilirsiniz, insanı zorla yüzmeyi öğreten korkudur bu. Suyun ağırlığının üstünden zamanla kalkmayı öğrenirsiniz.

Bizler böyleyizdir, zorluklarla karşılaşmamız lazım bir şeyler için. Hepimiz bu tür zorluklarla iyi ve gizemli bir yanımızı, cesaretimizi keşfettik.

Kimimiz çok sevdiği insanı kaybettiğinde anladı bunu, kimimiz de hayatın prangalarında, kimisi hükümlü yalnızlığında. Fakat bu bir fırsattı. Düşünmemiz için elimizi taşın altına koyma fırsatıydı, ilk defa hayatı görmek için iyi bir sınavdı. Biraz sancılı, biraz dramatik, hafif soğuk. Hayatın gerçeklerinin dibine uzanıyorduk. Tehlikeler, ayrılıklar, serüvenler, acılar, yalnızlıklar insanın bir şeyler kazanması için verilmiş fırsatlardı.

Asil bir zihin ve iradeli bir beyin, her şeyin icabına bakabilirdi bunların. Kader ağlarını örüyordu, bize şekil vermek düşüyordu.

Bu yüzden zekâmız, nezaketimiz, cesaretimiz her zaman sınanmaya hazır olmalı, en çok ihtiyaç duyduğumuz günlerde bunu başarmalıydık.

Bazen yolculuğunuzun son durağına geldiğinizi fark edersiniz. O zaman şunu sorarsınız kendinize: “Şimdi nereye gideceğim?”

İşte bu yüzden ayrılıklarla yaşama sanatı çok önemlidir.

Okuduğum kitaplarda kendime benzer bir şeyler aradım, bazı şarkılarda beni anlayacak hisler aradım, kendimi notaya dökecek zamanlamaları bekledim. Bazı filmlerin içinde kendi karakterimi aradım, aradığım tek şey kendi yansımamı görmekti. Ama tüm bunlardan habersiz, varoluşumu dikizlerken çok şey yapmışım. Kendi kitabımı yazmışım, kendi şarkımı söylemişim, kendi filmimi çekmişim. Başrol oynamışım. Söylemediler, görmedim, bilmedim. Aramaya devam ettim. Yansımalar dünyasında hep bir ışık aradım. Rolünü ezberlemeden sahneye çıkan tiyatrocu gibiyim artık. Ne anlamı var artık provanın?

Asıl Coşku Arayışın Kendisindedir, İnsanın Kendisindedir

Bu ara çok duyuyordum “Nasılsın?” diye. Ama biliyordum insanlar gerçekleri duymak istemedikleri için “Nasılsın?” diye sorarlardı. Bu böyleydi ve böyle devam ediyordu. Yalanlar, yalanlar, bunun binlerce çeşidini binlerce dilde anlatsalar da yalandı, evet yalandı... Bir sohbetin başlangıcı değildi bu, bir aldatmanın ve çürümenin başlangıcıydı. Ben ve karşımdaki tüm varlıklar çürüyordu. Kimse gerçekten bir cevap duymak istemiyordu, duymak istedikleri sadece kendi gerçekleriydi.

Genelde gerçekleri söylediğimde herkesin zamanla benden uzaklaştığını görmüştüm, sonra zamanla anlamıştım. *Gerçek* fazlaydı bu yaşama, gerçeğin her rengi insanlığa küsmüştü. Düşündüm de; kaç kişi vardır benim gibi? – Biliyordum, çok... Bunu düşündükten sonra ben de uzak durdum, her maneviyata, insanlara, topluma. Belki bizim gibi sokak adamlarının kaderinde vardı, her ne olursa olsun uzak kalmak.

Sorun etmezdim uzaklığı da, ilham verirdi bana insanlara uzak olmak. Daha çok vaktim olurdu, daha çok ağlardım, daha çok öğrenirdim, okurdum. Daha çok görürdüm dünyayı. Beni iyileştirecek bir şeyler bulmaya çalışırdım, yalnızlık ahtapot gibi ellerini açıp çekse de içine, hiç pes etmezdim. Yirmili yaşlarımdan sonra herhangi bir şey yazmaya veya yapmaya karar verdiğimde içimde bir güvensizlik hissi oluşurdu, zamanla anlardım ki güvenecek tek gerçek, kendi gerçeğim. Şimdi öğrendiklerim güven vermese de kendi gerçeklerim tek avuntum...

Tuttuğum kalem boş sayfaları tek tek dolduruyor, zamanında yakılmış, yıkılmış tüm gerçekleri, boş kalmış tüm hüzün tarlalarını, yarım kalmış yazıları...

Artık yüreğim hassas, yazıların üzerine damlalar da düşebiliyor. Sorun etmiyorum, bir şey uğruna çaba harcıyorsan bazı şeylerin gözden akması iyidir. Teşvik edilmeye ihtiyaç duyar insan, damlalar ilaçtır, ihtiyaçtır.

Hiçbir şey insanın kendini izlemesi kadar endişe
verici olamaz, kendimi izlerken ürktüğüm o izlenimi
hiçbir gözleme değişmem. Alelacele gidişlerin kokusu,
toplumdaki yerim, acılarım, duygularım...
İnsanın kendisini izlemesi acı bir seyahat. Bildiğimden
daha kötüyüm, "Sen bu değilsin!" diyesim gelir.
Maskeler, yalan söylemler, hayatlar. Hepsi çok farklı.
Göze çarpmamak isterdim, kimseye
gözükmemek
isterdim. Kendi izlenimimde kendime çarpıyorum
artık.

Ve bu yüzden bilmek her zaman en iyisi değildir.

Nefes Darlığının Gölgesinde

Daha büyük acılara hazırlanıyordum hep, sevdiklerimi kaybetmem benim içimde nasırlaşmış bir kabuktu, çoğu sadece kabuk olarak kaldı. Kimi o kabuğu göre göre üstüne bastı, kimi ezdi, kimi kabuğumla oynadı, kanattı. Her yaradan içeriye birer sonda girecektir ve kemikteki çürüğe kadar dayanacaktır dedim. Nefes darlığım sık sık kalbimde kesinti oluşturuyordu, belki bir ölümün yaklaştığı anda yazıyordum bunları.

İç sesim en büyük saadetimdi, ruhum her şeyi anlıyordu. Tüm oyunları, tüm maskeleri. Beni okyanus okyanus gezdiren bir ruhun gemisiyle dalga dalga gidiyordum, tüm yaşantım gözlerimin önünden geçiyordu. Sadece ve sadece iki damla yaş ve sevdiklerim.

Dünyanın en büyük kaybı buydu evet; iki damla yaş ve sevdiklerim.

Görülecek, işitilecek, tadılacak, okunacak, yazılacak, yapılacak o kadar çok şey birikiyor ki içimde, bundan sonra hayatımın bütün bunlara yetişmeyeceğinden korkuyordum, insanların iç sesime ve kalbime zarar vermesinden, kabuğumu kanatmalarından duyduğum korkuyu unutmak için verdiğim bu savaş bu acı kanıma karışmıştı, hissediyordum.

Sonra La Bruyere’nin bir sözü geldi aklıma: Yaşam boyunca bazen bizden saklanan öyle değerli zevkler, öyle tatlı verilmiş sözler vardır ki, bunların bize bağışlanmasını en azından dilemek bile çok doğaldır. Ancak erdem yoluyla bunlardan vazgeçildiğini bilmekle geride bırakılabilir bu büyük çekicilik.

Kalbimin bunca acısına ve nefes darlığıma, içimde akan kana, beynimdeki prangaya, çektiğim bunca kedere ve tüm sevdiklerime, iki

damla gözyaşıma rağmen ben erdemi seçmiştim.

Ve tüm erdemimle her şeyden vazgeçmiştim.

Her canlı huzurlu olma yeteneğine az ya da çok sahipti, her canlı huzura doğru ilerlemeliydi.

Ve tüm erdemimle ilerledim...

Dibine kadar yalnız düştüğünüz o gecelerde hiç olmadığı kadar güçlü olan tek şey akıldır. O gece tüm kahpelikleri, geleceğinizi, sırtınızdaki tüm yükleri görebilirsiniz. Aslında zihninizi biraz da harekete geçiren kederdir. Çok akıllı olmayabilirsiniz, ama iyi bir adamsanız gecenin bu püf noktasını iyi kullanırsınız. Gece; öze dönüştür, yalanlardan pek çoğunun gerisine, öncesine dönüş. Yani gece, salak bir adamın bile her şeyi anlamaya çalıştığı bir süreçtir. Her şeyi ama her şeyi gece adapte edersiniz, ruhunuza, düşüncelerinize, maneviyatınıza (!) gündüzleri bunları sadece uygularsınız.

Kalıcı olmayanları, parfümlerin değersiz kokularını, sahte kadınları ve bayat ilişkileri, aykırı olmayı gece öğrenirsiniz.
Gece girerim ben öz hayatıma, her zaman ordayımdır. Şehrim, düşüncelerim, sevdiklerim, yaptıklarım oradadır, gözlerimin önünde. Ve inanın bana çok defa düşmanlarınıza gündüz acırsınız, ama gece o düşman gözlerinizin önündedir.

Gecedir beynin hakimi...

Bir Gladyatörün İçsavaşı

Yıllar sonra sert olmayı seçmiştim, merhametli olduğum kadar merhametsiz olmayı. İyi olduğum kadar kötü olmayı. İnsanlara karşı değildi bu acımasızlık, sadece duygularıma ve hayatıma karşı, kararlarım için, ruhumun bütünlüğü için. Bazen sertlikte bulursunuz kendinizi, aklınız karar aldığında yumuşak bir travmayla almaz, ne kadar sert vurursanız çekiçle o kadar sağlamlaştırırsınız belleğinizi. Masumane duygularıma kafa tutan bu aklın gladyatörlüğü içimdeki tüm düğümleri çözüyordu. Korkuyordum, korktukça önemli bir karar verme arifesinde olduğumu biliyordum, ruhu arındıran şeyin korku olduğunu, aynı zamanda ruhu pisliğe bulaştıran tüm güçsüzlüklerin korkuyla tüm bedenime, düşüncelerime yansıdığını görüyordum. Bir şizofren aklın karanlığında aklı yeğ tuttuğum o gece çok garipti.

Ve hiçbir şeyin insanın en yüksek amacı olan ruhun kurtuluşundan daha değerli olmadığını anlamıştım o gece.

Mesela bu havalarda bol bol Didem Madak okuyacaksın, salep'in gözüne vuracaksın, Modigliani'nin fon müziklerini dinleyeceksin, soğuk gecelerde battaniyenle yetineceksin. Yaşamını nasıl yitirdiysen bulacaksın onu, başka şeylere vereceksin kendini... Çiçeğin tohumuna, hiçliğe, ya da bir serüvene...

Mesela bu havalarda mutlu sonları düşünmeyeceksin, mutlu anları düşüneceksin. Kim bağışlayacak beni demeyeceksin, alışacaksın yalnızlığa, saklanmayacaksın korktuklarından... Yüreğin her ne kadar kederle dolu olsa da güneşle aydınlanmış dağları kapatmayacak.

Mesela bu havalarda tek kalacaksın, kabul edecek kendi doğanı, saygı duyacaksın. Yüce bir ruhun olacak böyle havalarda, boyun eğmeyeceksin tutkularına... Tüm istasyonlardan kaçacak, sıcak bir odada soğuk bir gözyaşı dökeceksin.

(Eylülün soğuk ve yağmurlu bir gecesinde...)

Hayat, Mutsuzlukların Ardından Açan Gökkuşağından İbaret

Canımı acıtanlar oldu, hayatımla oynayanlar, rüyalarıma inanmayanlar, zora gelip de bırakanlar, düşlerimle dalga geçenler, başarımı küçümseyenler, gözlerimde iki damla yaş bırakanlar, ama her acı insanın olgunlaşması içindi. Daha çok olgunlaşıyordum, her gün daha fazla, her gün daha fazla acıyla.

Beni bu ara anlayan yazılar var sadece, garip ama esaslı yazılar. Yazıyordum gece gündüz. İç sesim paragraflara karşı bir savaş veriyordu. Birileri kahkaha atarken, birileri sıcak sohbetteyken, birileri umut kurarken, bazıları farklı okyanuslara dalarken içimdeki çocuk ağlıyordu, belki de ağlayarak öğreniyordu hayatı.

Susturamıyordum, acı veriyordu. Anlıyordum, insanın geçmişinden kaçamaması, hayatındaki en büyük sınavdı. Bir sınav içinde bin bir sınava giren duygularımın çektiği sancı her gün nefes darlığımı daha da artırıyordu.

Tüm bu acılı günlerimde şükran duygularım ve inancım tek tesellimdi. Acı beni gittikçe olgunlaştırıyordu. Acı kapıları açıyordu...

Birileri umudunuzu kırabilirdi, her zaman olabilirdi. Birileri hayallerinizi de alabilirdi, hiç para vermeden arkasına bakmayarak, birileri gözlerinizdeki yaşı da anlayamaz.

Birileri vardır, hep sonradan gelirler, onlara inanırsınız, hayatınızı teslim edersiniz, onlar sizi hiç anlamaz, bir serçe gibi terk eder ruhunuzu.

En iyi sevgi, insanın eski mutsuzluklardan kaçmak için değil de, yeni mutluluklara kavuşma umuduyla beslediği sevgidir. Öyle veya böyle, acılı veya sancılı, gram kadar da gücüm olsa beni benden alamazdı sevgili hayat, hani nefes darlığımla da yıkamayacaktı beni.

Sonra avucuma ağladım, uyudum, gün bitti.

Ölüm gibiydi.

Nice haykırışlar başkaldırdı içimizde, yine de bırakmadık yaramızı kuytu köşelerde, sitem etmedik sonbahara, karakışa...

Dilsiz değildi hiçbir şey, aşınmaz değildi.

Yine de kaldık öyle.

Kaldık...

Biz Büyüdük ve Kirlendi Dünya

Sevgili anacığım doğruyu söylemek gerekirse, sigara içtim, içkiye başladım, geceleri sahillerde sabahladım, gözlerime kan düşene kadar kitap okudum, yanlış şeyleri sevdim, zarar verdim kendime. Bazı paragraflarda kendi benliğimi aradım, yanlış adımların altında kaldım.

Sevgili anacığım bunlar gerekliydi, büyümek için odama kadar getirdiğin bir bardak süt yoktu, artık Dostoyevski okuyarak aydınlanmak, Tezer Özlü okuyarak kıvranmak vardı. Biliyorum sevmiyorsun artık karamsarlığımı. Uzaklardaki yaşam evdeki yaşam gibi değil, bazı şeyleri umursamaya başlamadığın anda karşına başka şeyler çıkarıyor hayat. Bu evren iki dakika rahat durmuyor, bizi üzmek için her şeyi yapıyor. Bana verdiğin çocuksu saflığı kaybetmeden yazmıyorum, çizmiyorum, düşünmüyorum. O yüzden hiç korkma, içimizdeki merhamet ve insan sevgisi her zaman muktedir.

Sevgili anacığım artık anlamalısın, bazen doğruları görmek için insan yapmadığı şeyleri yapıyor, buna mecbur kalıyor insan. Ya da Kafka'nın dediği gibi, "Sen kâbuslar görüyorsun, insanlar gerçek kılıyor."

Beni anla sevgili anacığım, değişmedim, büyüdüm.

> ***Kötüler seni karaladığında istifini bozma, ne oldum deme, gelişigüzel zaferler ve başarılar arama, kendi erdeminle övünme, şişinme, başkalarını seve seve öv, bazen yüreğini sert tut, bazen bir çiçeğin dalı kadar ince tut.***
>
> ***Nerde olursan ol bir çocukluk saflığında kal, sineye çek, sığın kendi içine. Kızma, kükreme, ses etme, ürkütme***

içindeki insanı. Sessizlik elzemdir, bırak böyle kal. Yağmurun sesini dinle, sessiz gözyaşları dök, götür uzaklara kendini... Her kargaşadan uzaklara, tüm gürültülerden uzaklara, sessiz adımlarla, kimseye görünmeden.

Durdur güçlü arzularını, atlama taşan sele.
Hayatın tüm tutarsızlıklarını bir kenara bırak, sözlerin yokluğu zor gelse de inan içindeki mırıltıya.
Derin bir kuyudur bu yolculuk, sesin dibine varmaz...
Sessiz kaldığın yerde kal...

Olur Böyle Şeyler

Öyle zaman gelir ki en tatlı mutluluklardan bile bıkar insan, en güzel anılardan bile bıkar, hamurunda vardır insanın gariplik. Filmin en güzel yerinde kalkar yerinden, dinlediği şarkıyı en güzel bölümünde kapatır, çıkarır kulaklığını, en güzel anda bile sıkılır kendisinden.

Çünkü iç sese fazla yüklendikçe kendinden sıkılma oranı da artış gösterir. O öyle olsaydı, bu böyle olsaydı diye diye kemirir insan kendisini, sonra sıkılır zamanla her şeyden, özellikle kendisinden.

Ama yine de olur böyle şeyler, kendinden sıkılmayacak bir insan evladı henüz yaratılmadı.

İçimdeki Kafka

Bazen gerçekler yalandan daha çok acıtırdı canımı. Basit gerçeklerdi hep hayatımı karıştıran, acı veren. Bunları bilmek, bunları düşünmek, bunlarla yaşamak narkozu olmayan dünyama zarar veriyordu. İçimde Kafka'nın ruhunu taşımak, paragraflarıma bir palyaçonun boyalı gözyaşlarını döküyordu.

Bu anlar geçip gidiyor ve hemen köşede acımasız, adi gerçekler sinsice yeniden ruhuma yapışıyordu. Hiç kimsenin gerçeğimi öğrenecek kadar yakınıma sokulmasına izin vermiyordum. Süslü yalanlarla güçlü gerçekler arasında doğru ayrımı yapan ruhum sefilleri oynuyordu.

Bazen seçme şansım bile olmuyordu bu gerçekleri, birleşip bir hortum gibi içlerine alıyorlardı beni. Hiçbir şey zaman kadar gerçek değildi. Kurduğum düşler, sevinçlerim, duygularım hiçbir zaman gerçek değildi. Daha derinlere saklanıyordum.

Biliyordum, korkmak istediğim, kurtulmak istediğim şeyin adını tam olarak bilsem kurtulacaktım bundan, ama hep böyleydi işte, gerçekler isimsiz dolaşırlardı, kalbime, düşüncelerime, ruhuma konarlardı. En beklemedik anda ağlatırdı bu gerçekler beni, apansız bir gecede şizofreniyi oynatırlardı. Varlıklı oldukça, düşündükçe ruhumun öfkesini körüklerdi.

Düş kırıklığımın temelinde aslında hep aynı şey vardı: İsteklerim gerçekliğin o yıkılmaz duvarına çarpıp, parçalanıyordu.

İyi ve güzel olmayabilirsiniz, zengin olmayabilirsiniz, sıra dışı olmayabilirsiniz. Garsona iyi bir bahşiş bırakmayabilirsiniz. Ama arayı kapatacak, her şeyi anlayacak bir zekaya sahipseniz, güzelliğin daha üstünde bir yüreğe sahipseniz fark edileceksiniz. Kuyrukluyıldız gibi...

Milenyum Çocuklarının Yarın Kaygısı

Yarından korkmamızın nedeni; şimdiki zamana sadık kalamama ve eylemsiz geçirdiğimiz davranışlardır. Oysa gününde bir şeyler diken, gelecekte meyvesiz kalmaz. Gelecek beklentisinin duygusal ve normatif olarak iki ideal tipi vardır. Pozitif beklentiden iyi duygularla güvenle iyi bir gelecek hedeflenir. Negatif beklenti ise önemli bir gelecek kaygısı ile, cesaretsizliğe bağlı olarak endişe ve kuşkunun artmasıdır." (Höffe)

Gelecek kavramı bütünüyle endişe, diğer bir ifadeyle kaygıyla ilişkilidir.

İnsanın bu süreçte can çekişmesini engelleyecek tek çözüm, karar verme yetisidir. Cesaretsizliği ve iyi duyguları arasında karar verme ilk aşamadır. Duygusallığı ağır boyutta olan insanlar genelde cesaretsizliği seçerler, özgüveni fazla olan insanlar ise daha iradelidir. Yarın bir süreçtir ve insanoğlu için her zaman bir tesellidir, kimi için bir umut, kimi için bir yıkım, kimisi için de güzel günlerdir.

Ağır yıkımlar yerine, eylemsiz günler geçirmek yerine, hareketi ve bereketi bol günleri seçmeliyiz. İnsan kendi kapısının önüne, zihninin prangalarına yarını anlatmalı, yarın için çitler çekmeli, güzel çiçekler dikmeli... İnsan; ruhuna, düşüncelerine, vücuduna, her zerresine, hayatına bir şey vermek istiyorsa bugünü iyi bir şekilde kaybetmeli.

Bazı zamanlar kitap alamadık, sinemaya, tiyatroya gidemedik.
Bazı zamanlar gönlümüz çok şeyde kaldı.
Bazı zamanlar iştahsız kaldık, dostsuz, sığınaksız kaldık. Bazı zamanlar uyanamadık derin uykulardan, zihin prangalarından kurtulamadık, suçlamadık geçmişi, geleceği...
Uyuduk bir yastıkta, izledik karambol acıları, gelişigüzel travmaları.

Yaşayan insanlar vardır, bir de yaşam dolu insanlar.
Yaşayan insanlar merkezcidir, belirli yaşam tarzları vardır. Onlara nasıl yaşayacağını öğreten birileri sürekli vardır.
Yaşam dolu insanlar enerji doludur, değişik insanlardır, değişikliğe her zaman açıktırlar, belirli öğreticileri yoktur.

Bizi Hiç Anlamazlardı

Kalemlerimizin mürekkebi, sigaramızın dumanı gibi kolayca akıvermedi, cennet yerine araftaydık. Nedenler, nasıllar derken imkânsızlardaydık. Yüzeylerde dolaşacağımız günleri beklerken derinlik dolu günlerde boğulduk. Kaçıyorduk işte, birbirimizden kaçamayacağımızı bilerek. Dostoyevski okurken can çekiştiğimiz günler, yıldızlara bakarken kaybettiklerimiz, acı şeylerdi bunlar. Gökte ararken yerde bulduklarımızla yerin en dibinde zar atardık.

Ne anlatsak bizi anlamazlardı, karamsarsınız derlerdi.

“Bağışlayın!” derdik. “Gerçeklik ve ona giden yollarla hiç işimiz olmadı.”

Sonra susardık hep beraber, yıldızlara bakardık. Son kez Dostoyevski’ye hak verir gibi:

“*Ah Sonya!...* Aşağılık insanoğlu her şeye alışır *merak etme!*”

Yirmi beş yaşında bir çocuktu, hayatla yarışıyordu.
Bir gün vazgeçti tüm yarışlardan.
Keyifle yaşamak istedi.
Tutunamayanları okudu, çok şeyi yaşamadığını anladı.
Korkusundan, nefretinden kurtuldu.
Tutunmaktan vazgeçti.
Ta ki onu görene kadar...

Sütten Ağzı Yanan İnsan, Yoğurdu Üfleyerek Yermiş

İnsan bir kere sevmeye görsün, hemen hayranlık duyar, sonra korkar, korumaya çalışır, her şeyi birbirine karıştırır. Zamanla iyileşmez, hasta kalır. Tıbben çözülemeyen bir hastalığa yakalanmıştır artık. Haliyle sonraki hayatında da bir şeyleri sevmekten korkar. İleriki dönemlerde sevilmekten de korkar hale gelir.

Bu paranoyalar, çoğu zaman sevilmişliklerin, terk edilmişliğin, teslimiyetlerin, hüznün getirisidir. Kalpte açılan yaraların sayısıyla doğru orantılı olarak gelişir ve bir ömür insanın içinde gelgit yapar.

Ve Böylece *yüreğinin götürdüğü yere gidemeyenler* kervanına katılmış olur.

Gün geliyor her şey sizin olmaktan çıkıyor. Büyüdüğünüz ev, en sevdiğiniz dostlarınız, akvaryumdaki balıklarınız ve diğer türler... Hepsi sizin olmaktan çıkıyor. Yıllar sonra her şeyin varlığına hasret kalıyorsunuz.

Bundan sonra doğru olduğuna inandığın şeyi de yapamıyorsun,
çünkü tüm doğrular geride kaldı, varlığındaki gerçek hariç.
Ortalıkta gerçek yok, her sabah bir sayfa daha bomboş eksiliyor.
Gururumuzu bırakıp isteneni yapmamız gerekiyor, ama yapamıyoruz.
Okyanustaki gemiler gibi batıyoruz, önce yavaş yavaş,
sonra birden. Sonra cansız bir beden suyun üstüne serili...
Kimimiz kayaya vuruyor, kimimiz kayaya bile vurmuyor.
Okyanusta çürüyoruz.

Tüm bu varlığına hasret kaldığım maneviyatın en zorlu döneminde kimseye bahsedemem çocukluğumdan, kimseye tatlı günlerimden, çok sevdiğim annemden bahsedemem. İyi olamam, iyi yazamam. Sıradan olamam, sıradan gerçekleri yazamam. Yeraltında gün yüzüne çıkmayan paragrafların kilidini kırdıkça canımız yanıyor. Boğuluyorum artık...

Gerçeğin zamanla bir insanı nasıl değiştireceğini görmek... İnsanın genzini yakan bir şey gibi...

Her şey iyi olabilir aslında, silahlar susabilir, çocuklar yaşayabilir,
Yılmaz Vural milli takımın başına geçebilir, Sabri iyi
orta açabilir, emekli ve işçi maaşları yükselebilir,
katliamlar bitebilir, kadınlara şiddet bitebilir,
acıları unutabiliriz, yaralarımızı sarabiliriz, her şey kötü de olabilir,
Bukowski'yi görme şansın olmayabilir,
Irak'taki petrol bitebilir, ölebilirsin, paran azalabilir,
çok sevdiğin gömleğin yırtılabilir, sevdiklerini kaybedebilirsin,
umutsuz kalabilirsin... Her şey olağan, her şey olağandışı.
Gerçeğin, hayal gücüyle ilgili bir mesele olduğunu öğrettiler bize,
değişik hayaller kurduk... İlginç insanlar olduk.

Sözüm ona, iyi bir dünya olsun.

İçimizdeki Sokak Adamı

Bir yaranın içindeydik, sözcükleri nereye koyduğumuza hiç dikkat etmezdik. Bazı paragraflarda canımız çok yanardı. Bizi tatlı umutlarla aldatanlara karşı acımasız olmazdık, izlerdik onları. Kabuğumuzu kaldırırlardı, dert yanmazdık.

Kibirli bir doğamız, sokağımız, hayatımız yoktu, öyle gözükürdük. Hayat yumuşaktı, her şeyi çözerdi. Gerçekleri görürdük ama gülerdik, tipik sokak adamlarıydık. Var olduğumuzu bilmek, başka bir trenin penceresine dayanmış, camın solgunlaştırdığı bir yolcuymuşuz gibi, uzaklara dalmak zevk verirdi bize. Kendimizi hiç doğal hissetmedik, çünkü doğal olmaya çalışmak bile bir yenilgiydi bizim için. Yenilmeyi seçmedik, olduğumuz istasyonda bekledik.

Aslında çok duygu ve düşünce uğradı bizim istasyona, vagonumuz belliydi, onu hiç boş yollamadık. İçindeydik, uzanırdık. Farklı bir dünyaydı bizimkisi. Gökyüzünde de olsak hep yerdeydik.

Sıcak gelirdi yer bize, hep yerlerdeydik zaten. İçimizde bir kutu vardı, içimizdeki insanı alır oraya atardık. Sonra uyurduk...

Ve zaman geçtikçe anlıyoruz ki, insan kendisine bir şey veremediği zamanlarda kendi kendine yabancılaşır. Sahip olamadığımız her şey bize sahip olur.
Bu yüzden bir armağan, bir tebessüm, bir mutluluk vermeli insan kendine. Ruhuna, vücuduna, zihnine iyi bir şeyler vermeli. Yol boyunca durmayan gezgin çabuk yorulur... İnsan bazen kendisini köşeye çekip dinlenmeli, ruhunu hissetmeli.

Maskeli Virüsler

Hepimiz birer oyuncuyuz, bu oyuna maskesiz çıkmıyoruz. Çünkü maskeler en güçlü silahımız. Ama soruyordum kendime, “Neden?”

Gerçekte olduğumuz insanlar değiliz, bazen yalan söylüyoruz, bazılarımız hep söylüyor. En iyi insan bile o maskeyi takmaya mecbur gibi. Genetik bir döngü olmuş, maske insandan insana yayılıyor. Ne görüyorsak onu yapıyoruz, ne duyuyorsak onu içimize atıyoruz, ne biliyorsak onu diğer insanlara göre şekillendiriyoruz. Vazgeçin işte, kendimiz olamıyoruz.

Kendi kapımızdan, duygularımızın eşiğinden çıkmak bile riskli. Korkuyoruz, çünkü kendimiz değiliz. Başkalaşmış bir insanın tüm oyunlarının içinde senaryolar üretiyoruz, hiç durmadan... Herkes başka biri olma hevesinde. Kimliğimizin farkına darbe yedikten sonra varıyoruz. Bu fark da uzun sürmüyor, yine o eski uyduruk senaryolarla şekilleniyoruz. Bize yalnızlığı çaresizlik olarak gösteren bu düzen içinde insanın kendi olması zaten çok zor. Nuh’un gemisi bizi ne zaman alacak bekliyoruz işte.

Hayatımda tek bir insan için değişmiştim, o günü çok iyi hatırlıyorum. Tüm kimliğimi, özgürlüğümü, başka birinin özgürlüğü için, duyguları için ruhumdan fırlattım. O gün anlamıştım aslında insanı değiştiren düşünceleri değil, *duyguları*.

Duygu mu kaldı? Yok. Özgürlük mü kaldı? Yok. Sen mi kaldın? Yok.

Şimdi yine soruyorum kendime, “Neden?”

İnsanların sizden uzaklaşırken alıp götürdükleri, yaklaşırken de getirmedikleri vardır. Bu yüzden bu maskeyi hep takarsınız.

Çok yalnızdım, hiç tek başıma yaşamadım.
Başka bir yalnızlıktı bu. Kalabalıkların asil yalnızlığı.
Birileri vardı hep, dostlarım, ailem, hayallerim.
Birileri hep vardı, hissederdim, göremezdim, acı
verirdi. Bu insanların, bu duyguların hep tesadüf
olduğuna inanırdım. Ama bazen diyorum ki keşke
bir atın boynuna sarılsaydım, onunla kaçıp gitseydim...
Betonarme duygulardan, evlerden, insanlardan...
Kaçasım vardı yeşil çimenlere, gelmeyesim vardı.
Sonsuzluğa çığlık atasım vardı... O iyi insanlar gibi
atıma binip gidesim vardı...

Gidemedim...

Kritik Salaklıklar

Salak hataları yapa yapa büyümüştüm, aşkta, duygularımda, işimde, geleceğimde, hayatımda. En salak hatalardı bunlar. Kanma, inanma, denememe, küsme, dayanamama, vazgeçme ve daha cabası.

Yaşamımda kesinlikle hata olduğunu bildiğim ama aslında hata olduğunu bilmediğim şeyler vardı, bazı şeylerin gerçekten hata olup olmadığını öğrenmenin tek yolu hatayı yapmaktı. Ben bol bol yapardım. O zamanlar bugünü düşünmezdim bile veya ruhumun meyve veren bilge bir ağaç olacağını hiç düşünmezdim.

Bazen insan "Evet ben bu hatayı yaptım!" demeli, tersi olursa bu durumda en büyük hata, hatayı yapmamak olur. Çünkü o zaman bütün hayatını bunun bir hata olup olmadığını bilmeden geçirirsin. Paradokslar beynini ömür boyu yer... Hayatın iyi ve kötü arasında bir uçurumda geçer. Hayatının en uç noktalarında karar veremezsin. Ve kararsızlık en berbat şeydir, adamı yavaş yavaş öldürür.

Bazen hata olduğunu bildiğin bir şeyi bile, her koşulda yapmak zorundasındır. Belki de en salak hataları bile denemelisin. O yüzden salaklık iyi bir şeydir, değerlendirmeyi bil.

Bilinçli bir salaksan...

Fazlası Ziyan

Kendi hayallerinizin, düşlerinizin, yaşamınızın fazlasını almak, istemek, kapmak hırsızlıktır. Böyle bir servet sahibi olmak en acılı hırsızlıktır. Zengin olmanın birçok yolu var, ruhen zengin olabilirsiniz. Denizdeki balıkları, martıları izleyerek. Sabahları simit ve krem peynire doyarak, kitap okuyarak. Başka manevi şeylerle zengin olabilirsiniz. Gerçek zenginliği soruyorsanız kimse bilmiyor, ama gerçek zenginliğimiz peşinden koştuklarımız değil, peşinden koşarken kaybettiklerimizdir. Bizler bir mana arayışında tüm manaları kaybeden boş ruhlarız.

Bizlere hep daha fazlasını emrettiler, hep en iyisini, hep iyiden fazlasını. Ne geçti elimize? Elimizdekini de kaybetmekten başka ne geçti? Elimizdekileri bile kaybeden bizler, her yorgun serüvenden umutsuz ayrıldık. Çünkü artık hayallerimizi bile aştık, istediğimiz şey artık bir düş değil, bir amaç haline geldi.

Babam başka biri olmamı istedi, annem bambaşka biri, çevrem daha başka. Benliğimi zaten bu süreçte yitirdiğimi yavaş yavaş anlıyordum, kendim olamıyordum. Buna hiç fırsat yoktu. Kimse bana hayallerimi sormadı, kimse içimdekileri bilmedi. Hep daha iyilerini, hep biz olmayanları seçtik. Severken, çalışırken, düşünürken. Şimdi çok daha fazlasını istiyoruz, neden?

İstiyoruz, çünkü bizi buna alıştırdılar. Fazla olana, en güçlü olana. Okullar, dershaneler, kurumlar, seminerler, hırs dolu arkadaşlarınız, çirkef toplum. Size sizi anlatmak varken, sizi hep başka birileri yaptılar. Ama hayat bu değildi, hayat yetinmeyi bilmeydi. Her insan sınırlarını aşabilir,

ama aşabildiğini aşamaz. Kendi sınırımızda kalmalıydık. Beceremedik, bize gelen de gitti. Bizimle giden de bitti.

Jimi Hendrix'in dediği gibi:

*"Ben, özgür?! Pek*âlâ*, ben özgürsem, bu hep koştuğumdandır. Kendimi, toplumun değer yargılarından kaçan biri olarak görmek istemişimdir. İnsanlara imza atmaları için güç kullanan, onlara hoşça vakit geçiren kızlarla tanışmak isteyen bir toplum onlar. Saçlarımı kestiğimde, saçlarını neden kestirdin diye sorarlar. İşte bunlar insanı çıldırtan şeyler. Sonra kendi kendime sorular sormaya başladım: Çok fazla mı solo söyledim? O kıza teşekkür mü etseydim? Yorgunum. Fiziksel olarak değil, zihinsel olarak. Saçlarımı arkaya doğru uzatacağım. Arkada saklanacak bir şeyler var."*

Duygusal İşçilerin Zorlu Savaşı

Hani içimizde bir hüzün var ya, ağır duygu yükü. Aslında o doğal ve ham halde değil, biraz kendi işçiliğimiz var, biraz hüzün becerisi, yürek işçiliği. İşliyoruz günden güne. Bazen bir çekici elimize vurup kanatır gibi, hüznü de kanatıyoruz. Sevgi emek ister derken, çekiç elimizde patlıyor. Sevgi gibi acı da ağır işçiliktir. Soylu bir hüzündür bu, emeğinizin ve işçiliğinizin ürünüdür. Yaşantı boyunca her şeye rağmen bu hüznü yıkılmayacak duvarlar arasında kurmak lazım. Bizi kemirmekten öte, güçlü bir bariyer, yıkılmaz köprü görevini yürütür.

Bazı şeyler elimizden gidiyor, uçuyor, toz oluyor. Ama hayat, bazı sorularımızı, yaşadıklarımızı, sevdiklerimizi elimizden aldığıyla da hayattır. Melankolik durumumuz, karamsarlığımız bunlar kendi güçsüzlüğümüzden beslenir.

Tepenin üstünde bir taş düşünün, bin bir şartta, zorlukta, doğal olaylarla o tepeye vardı, çıktı. Ama bir anda yuvarlanıp gidebilir, değil mi? Duygularınızdaki işçilik de böyledir. Siz en zor olanı en tepeye çıkarırsınız, bir gün yuvarlanır gider.

Bizim gibi sokak adamlarının geceleri gündüzlerinden daha uzun sürüyordu, gece daha çok yalnızdık. Her şeyin planlandığı bir gelecek hayal etmezdik, hayal etmedikçe zaman geçmezdi. Tatlı rüyalardan uzaktık, gölgesiz kalmış bir düşsüzdük. Bu yalnızlığı sindirmek için uyumak isterdik, ama uyuyamazdık. Dünyanın en acı veren yanı buydu, ıstırap üstüne uykusuzluk.

Sessizdik ama bu sessizlikler kafamızın içindeydi, yani binlerce düşünceden daha çok çığlık atar gibi, tüm varoluşumuzu acıtırdı. Hayatımızda hep bir şeyler kötüye giderdi, iyiden kötüye veya kötüden en betere.

Sonra gündüz olurdu kalabalıkların içine girerdik, hayalet gibi, kokusu olmayan, şeffaf insanlardık. Anlaşılır nedenlerden dolayı toplumu anlamayı hiç sevmedik, hep uzak kaldık. Hep vazgeçtik, her şeyden, her nesneden,"“vazgeçmek” insana kendini boşlukta hissetmesine dayanan bir gelecek hayali sunuyordu.

Bütün dünyayı sevebilirdik; bizi kimse değerlendirmedi; biz de dünyadan nefret etmeyi öğrendik. Sonra o gün bugün sokak adamı olduk. Bizim için zevk en adil olanıydı, iyi bir yargıçtı zevk. Nadir bulunurdu bizim için.

Gerçek acı, dışa vurulmayan acıdır, içinden hiçbir zaman çıkmayacak acıdır. Adını bile koyamadığın, tanımsız bulduğun o gerçekliktir.

Yarasını Kaşıdıkça Mutlu Olamaz İnsan

Uslu durmaz insan, Pandora'nın kutusunu illa ki açmak ister, sever kendi kendine acı vermeyi. Olmayacağını bildiği şeyleri daha çok ister, mümkünatı olmayan hayallere, umutlara bağlanır. Tatlı canını acıtmayı sever.

Hepimiz böyleyiz: Her zaman bilmek isteriz, gizli kapıyı yoklamak isteriz. Sonra kendimizi yaralarız. Gerekiyorsa bunun için ellerimizi ateşe sokarız. Başıboş bırakılmaktan korkan insanlarız, korkutmuşlar bizi. Aç, hasta ve titrek kalmışız.

Duygular hatırlanmak ister, engel olamaz buna insan. Daha çok müzik dinlerken yaparız bunu, en acıklı şarkının en vurucu nakaratında dalarız hatıralara, içimizdeki okyanusun derinliklerinde kayboluruz. Zihnimizden geçer tüm film kareleri, anılar.

Bazen de önceden bildiğimiz ve içine çektiğimiz bir kokunun salgınına yakalanırız, o kokuyu tekrar anımsadığımızda yine yaralarız kendimizi, geçmiş zamanların bir mazisi, acısı bir kokuyla ortaya çıkar.

Sonuç: Beynin en büyük tuzağıdır yarayla uğraşmak, genellikle içinden çıkılmaz.

Bunalırsın, üzülürsün, bunları dile getirebilirsin. Birtakım yalnızlıklara da girebilirsin, işaret vermeye çalışırsın, yani bunları giderebilirsin; ama acı insanın sadece kendisine aittir, anlıyor musun?

Bir Enteresan Çocukluk

Küçüklüğümde okumayı, şiir yazmayı, resim yapmayı ve güzel giyinmeyi sevmemiştim. Herkes farklılık peşindeydi, o zamanlar bile beni sıkıyordu farklılık arayışı. Üşengeçtim, kalıplara girmek istemiyordum. Yanımda cıvıl cıvıl büyüyen bir kitle, entelektüelliği çocuklarına monte eden aileler, lüks yaşantılarıyla ölümsüz gibi yaşayan insanlar... Çok sıkıyorlardı beni, onları gördükçe kendimi büyük bir adam gibi hissediyordum. Doğaldım, hormon ve genetik enjekte bulaşmamış bir karamsar, dayak yediğinde odasına kaçan, battaniyenin altında ağlayan, sümüklü bir ara yüzdüm. Eğitimci bir aileden gelmem bile değiştirmemişti beni, sümüklüydüm yani. Özgürlüğüm ve çocukluğum kendi içimdeydi. Çiçeklere, böceklere, parklara koşarak yaşamadım özgürlüğümü, içimde yaşamıştım.

Benim çocukluğum doğal geçmişti, kıyıda köşede, herkesten gizli.

Çocukluğun aklımda çağrıştırdığı ilk mazi *Kara Şimşek*'ti. *Kara Şimşek*'i belki bilirsiniz, bizim çocukluğumuzun vazgeçilmeziydi, vazgeçilmez bir diziydi, o büyülü araba, Michael Knight'ın o dehşet hikâyeleri! Aman Tanrım sanki arabanın içinde ben vardım ve kâinatı fethediyorduk! Sonra bir gün *Kara Şimşek*'in oyuncak arabasını aldı babam, bir sürprizdi. Oynamak yerine, arabayı alır almaz içini paramparça etmişim, tüm tesisatını ve parçalarını dışarı çıkarmışım *(abim hâlâ anlatır)*, *Kara Şimşek* olmuş *Hurda Şimşek*... Evet anladım bir şeyler yanlış gidiyor, bu arabayı nasıl toparlayacaktım? Abim okuldan gelmeden bir boklar yapmalıyım

dedim kendime... Çocukluk aklı işte, sen tut parçaları bantla... Abin de yepyeni bir oyuncak araba hayali kursun.

Abim geldi gördü arabayı! Ve beni tokatladı. O gün *Kara Şimşek*'i sevmekten vazgeçtim. *Kara Şimşek* yüzünden dayak yemiştim, hem de hakikatli bir tokat... Nasıl unutulur ki?

Aslında yaramazlık ve afacanlıktan değildi, sadece fazla meraklıydım... Çünkü o arabayı o kadar hayal etmiştim ki, içine bir şekilde girmem lazımdı. Ben de içini açtım ve girmeye çalıştım, olmadı giremedik, kapısı küçük geldi.

Abim de haklıydı, onu yeni görmek onun hakkıydı. Kısır bir döngü, benim merakım ve onun merakı, ama farklı tür meraklar. Her neyse kırık dökük bir çocukluktu. Her şeye rağmen çocuktum.

Kırıp dökmeyi sevsin çocuklar. İçlerinden geleni yapsınlar, tatlı yaramazlıkları da yapsınlar. Yaramaz olmayan çocuk olmaz. İlla ki birazcık yaramaz ve meraklı olmalı, çamaşır makinesinin içine girecek kadar değil tabii.

Ve ben derim ki, "Eğer çocuğunuz varsa, bırakın kırsın döksün, bırakın yapsın, bırakın içini döksün, bırakın sizden farklı olsun, bırakın araştırsın, merak etsin. İleride yalnızlıkla, korkuyla, atılımdan yoksun büyüyen bir çocuk mu yetiştirmek istiyorsunuz, merakla ve araştırmayla büyüyen bir çocuk mu? Onları kendi haline bırakın. Lütfen bazı şeyleri kırıp dökmelerine izin verin... Onların tabiatında kırmak varsa, bırakın uğraşsınlar.

“Bir insan bütün dünyayı kazanıp kendi ruhunu kaybederse ne kazancı olur?”

Yazar ne güzel de demiş.

Korkunç bir dünyanın korkulu bir evresinde yaşıyoruz, gözlerimize bakan insanlar korkuyor, korkuyoruz. Konuşmaktan korkuyoruz, elimizdekileri kaybetmekten, görüşlerimizi söylemekten, harekete geçip iyi şeyler yapmaktan korkuyoruz. Korkularımızı yenip, gücümüzü birleştiremeyecek kadar sefil varlıklarız artık. Boy boy dikilen apartmanlar gibiyiz artık. Yan yana, dimdik, ama birbirimizi bütünleyemiyoruz, kucaklayamıyoruz.

Sorun da burada başlıyor, yaşadığımız yeri değiştirmek, güzelleştirmek, insanları anlamak, konuşmak, empati kurmak yerine, yaşadığımız yerden kaçıyoruz. O içteki korku yüzünden her şeyden uzaklaşıyoruz. Sevgiden, sevgiye adanmış her şeyden.

Hem daha önemli sorunlarımız var artık, çok para kazanma, daha iyi yerlere gelme, ezerek yükselme, düşünmeyerek üste çıkma, çevremizdekileri unutma. Herkes kendi uğraşısının çemberinde.

Eskiden aynı çember içinde gibiydik, şimdi zaman geçtikçe çember hem daralıyor, hem de insanlar kendi çemberini oluşturuyor. Birlikten güçlük doğmuyor artık, tek olan kendini daha güçlü ilan etmek istiyor. Saltanat savaşları, koltuk kavgaları ve menfaatçilik tüm insani değerleri sildi.

Şimdi ruhu yorgun insanlar olduk, sistemin meşhur köleleriyiz. Nefretimizi, hırsımızı, çılgın egomuzu tutabilene aşkolsun!

* * *

Küçükken çok derin bir çukur bulup içine girdiğimde dünyanın öbür tarafına çıkacağımı sanırdım... Bulutların üstünde bir şehir olduğuna inanırdım, oraya gitmek için planlar kurardım, babamın her şeyi alabileceğini sanırdım, paramızın bitmeyeceğini sanırdım, öyle değilmiş ama... Hiçbiri öyle değilmiş.

Çocukluk işte...

Geçmişi Muhafaza Eden İnsanlarız

İnsan geçmişte nerede olduğunu bilmeden gelecekte nereye gittiğini tahmin edemez, geçmişle şimdiki zaman arasında sürekli bir bağ vardır, rastlantılar, dokunuşlar, semboller. Bir kargaşanın içinde bir devamlılık yaratmaya çalışırız, değişimin kaçınılmaz olduğu zamanlarda sık sık muhafaza ettiğimiz şeylerden ders alırız, zaman geçtikçe bu çürümeyle de başa çıkmaya çalışırız, olumlu şeyleri mümkün kılarız.

Geçmişin nostaljileri ve anıları artık bizim için yaratıcı bir güç olur, her an her krizde insan bu güçle benliğine hâkim olur. Şimdiki zamanın olağan gücü, geçmişin çiğnenen gücüne bağlı oldukça kişi kendi bütünlüğüne hâkim olur.

* * *

Bazı insanlar tektir, tek yaşar, tek görmek ister hayatı.

Bazen gruplardan, kalabalıklardan daha tehlikelidir, etkilidir bu insan tipi. Kimseye verecek hesabı yoktur, riskleri sever, hatta sonucunu üstlenir, bedelini de kendi öder.

Kimseye bağımlı değildir, onu anlamak zordur, kimliğini bilmek daha zordur.

Gizeminden ve sırlarından tesadüf sonucu yakalanmadıkça kimsenin onu ele geçirmesi söz konusu değildir. Öyle amaçları ve arayışları vardır ki, bunlarda biraz değişikliğe gitse tüm kişiliğini yerlere atar. Etkisini ve karar gücünü yalnızlığından aldıkça tekdüzelikten her zaman kurtulur.

* * *

Yaşam bazen bir şans verir, insan onu yakalamak için fazla ödlek ve kararsız davranır, bir zaman sonra masum bir boyun eğişle ah çeker.

Yatırılmayan iddaa kuponu gibidir bu olay, tüm maçlar tutar, ama gel gör ki kupon yatırılmamıştır, ah çeker insan... Özellikle erkekler.

Bazen hayatın seni dürttüğü, sana bir şey anlatmaya çalıştığı anlar vardır, uzak oluruz bunlara, ilgilenmeyiz... Şansın bize gülümsediği günlerde biz karamsarlığımızla yola devam ederiz...

Hayat boyu kararsızlık ve karmaşa içinde tüm şansları kaybederiz...

Olmadı Bir Çay Demler Mutluluklar Dileriz, Dert Etme

Üzülmemek lazım, o evlenebilir, tek taş yüzüğü takabilir, seni unutabilir, bunların hepsi çok acı da verebilir...

Dert etme bunları, çay demle, kahve iç, kupon yap, kitap oku, çık gez, yağmur damlalarını içine çek, biraz üşü... Sonra ısıt içini.

Başka uğraşlara ver kendini, basit şeylerle uğraş...

Basit şeyler unutturur en büyük acıları.

Üzülme Öyle, Acılar da Gökyüzü Gibi, Birleşip Dağılırlar

Uyusam geçer mi dersin, ağlasam geçer mi dersin, sızlasam geçer mi dersin, dersin ha dersin...

İlk zamanlarda geçmez, sonra bulutlar gibi gökyüzü gibi birleşip dağılırlar... Gözlerini açtığında yıllar geçmiş olur, hoş bir seda kalır geriye...

Hayatta sevinilecek şeyler tekrar fark edilir, çıkarırsın sırtındaki hançeri... Alışırsın.

Üzülme öyle.

* * *

Düzen, düzensizliğin pek çok halinden biridir ve arada bir ortaya çıkar, rahatlık da öyle, rahatsızlığın farklı bir biçimidir.

Karşıtlar dünyasındayız, bazen sandığımız şeyin tam karşısındayız. Adını koyduğumuz ve adını bildiğimiz her şeyin başka hallerindeyiz, başka yerlerindeyiz. Kiminin yol sandığı bir bataklık, kiminin bataklık sandığı bir yol. Kimi haykırır bir düzenim yok diye, kimi de düzeniyle övünür... Hepsi birbiriyle paraleldir, düzen düzensizliğin sonucudur, rahatlık da rahatsızlığın sonucudur. Birisinin varlığı olmadan diğeri gerçekleşmiyor.

Gençliğinde düzene ve rahatlığına aşırı önem veren insanların sorunları bitmez, rahatsızlığa ve düzensizliğe alışan insan zamanla bazı şeyleri yerine oturtur, deneyen ve anlayan kesim bu kesimdir...

Bazen ayaklardan çıkan çoraplar herhangi bir köşeye sallanmalı, bazen bir odaya çekidüzen vermeyi kafaya takmamalı, bazen dağınık olmalı, bazen rahatlığa alışmamalı, rahatsızlığa ve sorunlara da alışmalı.

Bazen tüm evren ve düzenlerin canı cehenneme demeli.

Yazları memlekete, köye giderdik. Köydeyken yırtılan pantolonu giymek ayıptı bizim için. Yırtık olmayan pantolon da yoktu zaten. Babadan diğer tüm bireylere kadar illa ki herkeste vardı bir yırtık. Ama yokmuş gibi de davranabiliyorduk, çünkü birbirimize benziyorduk ve garip bir benimseme vardı çaktırmadan. Malum olaya el atan annelerimiz hemen dize, kıça bir yama atardı. Yani "pine kirin" olayı. Aradan yıllar geçtiğinde bir pantolonda iki üç çeşit farklı renklerde pine'ler görmek de nasip oluyordu.

Kim bilir belki, United Color of Benetton firması bizim kıçımızın renkliliğinden ilham almıştır. Sonra metropol yaşamı derken kalktı o mevzular. Ve sonra da çok doğallaştı. İnsanlar bilerek yırttı, yama vurdu. Tabii anlamak bize zor geldi. Çünkü altında koca koca doktrinler olan bir olgu esasında. Sonradan yavaş yavaş çözdük. Güldük, ama o ilk köy halimizi halen seviyoruz. Tadını biliyoruz, unutamıyoruz kıç ve dizimizin masumiyetini.

Olduğumuz Gibi Değiliz, Mecbur Bırakılmış Bir Şekildeyiz

Düzen, sistem bunu emrediyor. Olduğumuz dibi değil, mecbur bir durumdayız, çünkü mecburuz. Bizler kötülüğe kendimizi yakın görürüz, çünkü ona güvenmesek bile ilgimizi çeker. İyi dileklerimiz ve iyi işlerimiz yok, tamamen kötü bir düzene endeksli yumurtalar üretiyoruz. Konuşan herkes duygularını açığa vuruyor, ilk tanıştığınız insanı kendi içinizde ölçüp tarttığınız zaman, ilk, kötü yanlarından onu ele alırsınız. Düşüncelerimizi, duygularımızı bu şekilde egonun oyunlarına alet ediyoruz. Peki bunu bilmek bile bundan kurtulmak değil midir?

Çıplak bir dünyada yaşıyoruz, sakladığımız bir oda yok. Her şey ortada. En büyük hataları gördüğümüzde diğer hatalar da kısa sürede zihninize teslim oluyor.

Bu benlik hepimizi sıkıyor...

Dünya, cehennem ve cennetin tam ortasında, kimimiz cennetin uç noktalarında yaşıyor, kimimiz cehennemin. Her ikisini de paylaşıyoruz. Ve anlıyoruz ki bu düğümü çözmeliyiz, insanlık sıfatını yavaş yavaş çözümlemeliyiz.

Önemli olan, son perdeyi iyi bir finalle kapatmak.

Neruda'nın dediği gibi:

Ağır ağır ölür alışkanlığının kölesi olanlar
her gün aynı yoldan yürüyenler
yürüyüş biçimini hiç değiştirmeyenler

giysilerinin rengini değiştirmeye yeltenmeyenler
tanımadıklarıyla konuşmayanlar.

Yılların Ağır Yükü, Geçmişin Ağır Tarifesi

Gece yazıyorum, düşüncelerim tenha, ruhum kalabalığa gebe. Ağırdır gece yaşamak, her şeyin ağırlığından daha ağır. Mola veremiyorum hiçbir satırda, en yakın duraklarda inemiyorum. Rüyaları reddedilmiş bir yolcu gibi... Kompartımanda uyuyan bir hüzünbaz.

Sabrım zırhtan güçlü, koruyor varlığımı.

Görünmezliği düşündüm bir an. Gizlenmek, görünmez olmak bana zarafetin koşulu gibi görünüyor. Bir şey ne kadar gizliyse varlığı o kadar büyülü oluyordu. Yirmili yaşlarımın başında, birinin her an dış görünümümün içini göreceğini ve bütün sırlarımı keşfedeceğini sanırdım. İnceden inceye araştırılsa, düşüncelerimin bile uzun süre gizli kalamayacağından, keskin bir gözlemci gibi, kurnaz bir dedektif gibi, bir sürü yasak şeyden suçlu olduğumu anlayacağımdan korkardım.

Ama kimse bilmezdi ne düşündüğümü, hiçbir saat, hiçbir insan ne düşündüğümü anlayamazdı. Sıkılmıştım, bombok bir psikolojinin rutin modunda köpürüyordum.

Şu birisini çok sevme olayı vardı. Bunun ilk kez başıma birisine ilk sevdalandığımda geldiğini anımsıyorum. Gerektiği kadar seviyordum. Kötü bir deneyimdi; çünkü bana bir yalanı yaşamayı öğretti. İçimden gelmezken gülmeyi, çalışmaya inanmazken çalışmayı, yaşamak için bir neden yokken yaşamayı öğretti. Onu unuttuğumda bile, inanmadığım şeyleri yapma alışkanlığını, aldatmacasını sürdürdüm. Eski olan tek şey oydu içimde.

Zamanın ağır bir yükü gibi sırtımda taşıdım hüzün ve mazimi. Ağırlığı yıllardır aynıydı, değişmedi. Bir dalış, bir bakış.

Yeniliğin çok bol olduğu bir dünyada yaşarken eski olana bağlandım. Her nesnede ilgimi çeken bir şey vardı. Lekeli, çirkin olan her şeyi mikroskop gibi görüyordum. Çevreyi huzursuz kılan, alçak ya da yüksek dalgalar yayıyorum. İnsanı insandan başkası anlamaz, bu yalandı. Beni sadece ben anlıyordum. Karışık hayatım ve paragraflarımda tüm duygularımın feryadını sunuyordum insanlara. Karşılıksız, anlamsız.

Âşık Olunan Kişiyi Unutamama Nedenleri

Garip bir paradokstur bu, hayat boyu karşımıza çıkar, derinliğine indiğimizde ve maddelere böldüğümüzde biyolojik yapısını ortaya çıkarabiliriz.

- Yarım kalmışlıklar, ya da hiç yaşanmayanlar.
- Hâlâ aşık olma durumu.
- Yerine başka birini koyamamak.
- Obsesiflik.
- Âşık olunan kişinin sürekli kendini hatırlatması.
- Zihindeki ve algıdaki o eski kokular.
- Suçluluk psikolojisi.

Beyin tanıdığı kişileri unutmaz, unutamadığı zamanlarda da hastalıklı kimliğe bürünür. Kaybetmeye direnç gösteremeyen insan, her zaman eski günlerde kalır. Yeniçağın fiyakalı kaybedenleri arasında yerini alır, yalnızlık kahvesinden bir yudum içine çeker.

İnsanları tanımak istiyorsanız son sahnelerini iyi izleyin, insanlar son anlarında gerçek yüzlerini göstermeye bayılırlar.

* * *

Giden sevgili, zor gündeki arkadaş, işler zora bindiğinde ortadan tüyenler... İşte bunların hepsini son perdede daha iyi tanırsınız, hepsi son anlarda gerçek yüzlerini göstermeye meraklıdır. Taptığınız insanın bir anda değişmesi, değişmesini beklemediğiniz insanın bir anda değişmesi her zaman can yakıcıdır. Genelde hiç beklemediğiniz anda değişim gösterirler, bukalemun gibi renk değiştirirler.

Alacağını aldıktan sonra başka ufuklara yelken açan bu insan tipleri, hayat boyu karşımıza çıkacak insan tipleridir. Her şey değişirken bunların da bir gün değişeceğini akıldan çıkarmamak gerek.

Foyaları bir süre sonra sirkülasyona uğrayan bu tipler, son dakika tipleridir...

Bazen kendimi buldum onda
Bazen kendimi kaybettim
Sorularım ve cevaplarım hep onaydı
Kimseyle paylaşamadığım mutluluğumdu o benim
Sadece benimdi
Adı yalnızlıktı...

Hayata Karşı Güçlü Olmak Demek, Bazen Umursamaz Olmayı Bilmek Demektir

Gerçekleşmeyen durumların, hayallerin yegâne ilacı budur, çok konuşan ve az şey anlatan insanlara karşı çözüm de budur. Yeri geldiğinde olaylara ve beklentilere sırtını çevirerek gitmek, erdemli insanın felsefesi olmalı. Zaten boku sen yediğinde, sen dışında hiçbir şey seni umursamaz, sen de umursamamayı bilmelisin.

Hayal et, birini sev, sevmesini bekle, olmasını bekle, telefon bekle, iş bekle, iş sonucunu bekle, kabul edilmeyi bekle... ha babam ha... Nedir bunlar? Kaç tanesiyle başa çıkabilir insan? Kasma yani, geldin gideceksin, tabutunu da umursamayacaklar, beş dakika taşıyıp evlerine gidecekler.

Kendini yetersiz ve küçük görme, umursamaz insan tipi daha çok ilgi görür, merak edilir. Gizemli insan tipleri hayranlık besler. Marla singer olacaksın bazen ağa, takmayacaksın, canı cehenneme diyeceksin. Daha fazlasına ihtiyaç duymayacaksın, rahat olacaksın, girmeyeceksin mayınlı, karışık düşüncelere... Vitesi boşa atacaksın, kimileri buna mutsuzluk dese de, sen kendi içinde akacaksın...

Kazancakis'in dizelere döktüğü gibi:

Hiçbir şey umut etmiyorum
hiçbir şeyden korkmuyorum
ben özgürüm...

“Başaranların birçok babası vardı, biz başarısızlar yetimdik, gerçeğe sımsıkı bağlı yetimlerdik.”

Büyük olan her şeye sıradan gözüyle bakan sefillerin durumu bundan ibaretti. Hayattaki en büyük erdem ve iradenin “teşvik etmek” kavramı üzerinde olduğunu inandırmak için diş gıcırtıları arasında mücadele veren sefillerdik, kıyıda köşede kalmıştık ama gerçeğin köşesinde durmak bizi her zaman ısıtırdı, korurdu.

Zordu gerçekçi insanlarla anlaşmak, sırf bu yüzden zor anlaşırlardı bizimle. Yetimdik biz, gerçeğin kucağında bir çocuk gibi büyüyen, ağlayan yalnız tiplerdik.

Gerçekler acıydı, acılar bize mutluluk getirmezdi.

“Uzaktakiler çok uzaksa, acıları da o kadar uzak oluyordu...”

On yaşındaydım, eve bir telefon geldi. Telefonun ilk saniyelerinde annemin gözünden yaş geldi, telefonu babama verdi, sonra babam hüngür hüngür ağladı. Çözemedim, bilemedim, can acıtan bir şeydi, soramadım da ne oldu diye. Apar topar giydirdiler bizi, valiz hazırladılar, doğru memlekete... Otogarda otobüse bindik, Diyarbakır’ın yolunu tuttuk, ben ve abime hâlâ bir şey söylenmemişti... Uyumuşuz otobüs içinde...

Sabah oldu, babam ve annemin gözleri kırmızıydı, bambaşka birileri olmuşlardı... Artık yavaş yavaş korkmaya başlamıştım. Amcamların evine geldik, babam ağlayarak diğer kardeşlerine sarıldı, ama bir amcam yoktu, o amcam vefat etmişti...

İradesi ve sabrıyla tanıdığım babam hüngür hüngür ağlıyordu, o ağladıkça içimdeki korku yavaş yavaş artıyordu, hayatımda ilk defa ölümle yüzleşiyordum, hayatımda ilk defa ölümün acı yanını görüyordum, hayatımda ilk defa bir gerçeğin ne kadar acı verdiğini görüyordum...

Babamı salona aldılar, ağlamaya devam ediyordu, çok ağlıyordu... Dibine çöktüm, gözyaşlarını silmek istedim, baba bana bak dedim, niye ağlıyorsun dedim... Hıçkırıkla ağlamaya devam etti.

“Oğlum...” dedi. “İnsanın kardeşi ölmüş nasıl ağlamasın?”

İçimden soğuk bir rüzgâr geçti, her yerim titredi... Ölümü tanımıştım, bir an abimi düşünmüştüm, ölümü anlamıştım, babamı anlamıştım, sarıldım babama, hüngür hüngür ağladım... Yerdeki halı desenlerine bakarak hüngür

hüngür ağladım, bakamadım yüzüne babamın. Küçüktüm ama artık biliyordum, ölüm var...

Ve gitmek
daima bir cevaptır bu dünyaya...

İç dökme potansiyeli fazla olan bir insanın, tüm deliliklerini kâğıt üzerinde göstermesi, bir kitapta sizlere sunması, dışa açılması çok can acıtan bir durum. Yıllarca güneş görmeyen birinin bir anda aydınlığa çıkması gibi... Şaşkın ve ürkek...

Kısa ve uzun denemelerden, aforizmalardan oluşturduğum bu kitap, iç yansımamın çürümesiydi.

Yakın çevreme ve okurlara teşekkür ederim...

Özgür Bacaksız

Facebook: https://www.facebook.com/Ozgrbacaksz
Twitter: https://twitter.com/Ozgurbacaksiz